

Begroting Spaarne Werkt 2023

gemeenten

Bloemendaal, Haarlem
Heemstede en Zandvoort

Opgesteld door: Spaarne Werkt
Datum: 3 maart 2022
Status: Begroting (ontwerp)

VOOR INFORMATIE:

Spaarne Werkt

Adres: Spieringweg 835
2142 ED Cruquius
Telefoon: 023 - 54 34 767
Fax: 023 - 54 34 800
E-mail: info@spaarnewerkt.nl
Website: www.spaarnewerkt.nl

Inhoud

Voorwoord	1
1 Managementsamenvatting	2
2 Begroting Spaarne Werkt 2023	3
2.1 Gemeentelijke bijdrage per programma.....	4
2.2 Totaaloverzicht exploitatie 2023 tot en met 2026.....	5
2.3 Exploitatierkening 2023 uitgesplitst.....	6
3 Programma ‘Werk’	8
3.1 Exploitatierkening programma ‘Werk’	9
3.2 Toelichting.....	10
3.3 Bedrijfsonderdelen programma ‘Werk’ nader belicht	13
3.3.1 Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw).....	13
3.3.2 Uitvoering ‘Beschut werk’	17
3.3.3 Duurzame activiteiten gericht op werk.....	20
3.4 Maatschappelijke impact.....	21
4 Programma ‘Re-integratie’	23
4.1 Exploitatierkening programma ‘Re-integratie’	24
4.2 Toelichting.....	24
4.3 Maatschappelijke impact.....	26
5 Programma ‘Jongeren’	28
5.1 Exploitatierkening programma ‘Jongeren’	28
5.2 Toelichting.....	29
5.3 Maatschappelijke impact.....	30
6 Gemeentelijke bijdragen	32
7 Risicoparaagraaf	34
7.1 Risico’s en maatregelen ter beperking van risico’s.....	34
7.2 Geprognosticeerde balans en weerstandsvermogen	38
Bijlage I: reserves, voorzieningen & geldleningen	41
Bijlage II: investeringen	42
Bijlage III: meerjarenoverzicht	44
Bijlage IV: programmabegroting uitgesplitst	45

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de begroting 2023 van Spaarne Werkt aan. Na een jaar vol veranderingen, voornamelijk gericht op de inrichting van het participatiebedrijf, kan Spaarne Werkt zich in dit jaar volledig richten op de primaire taak; het begeleiden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Voor 2023 geldt dat er een aantal ontwikkelingen zijn die van invloed zijn op de voorliggende begroting.

Allereerst gaan we er van uit dat de economie zich na de coronacrisis voldoende heeft hersteld en dat de beperkende maatregelen (grotendeels) zijn opgeheven. Daarmee kan het verdienende vermogen weer op een normaal niveau worden teruggebracht.

Voorts zet Spaarne Werkt stevig in op duurzame inzetbaarheid. Dit is een belangrijk thema om de terugloop SW-populatie op te vangen. Niet alleen loopt deze groep in getal terug, ook zien we dat deze groep medewerkers ouder wordt en dat men beperkter inzetbaar wordt. Om dit op te vangen is een uitgebreid programma opgezet onder de noemer 'Alle Schakels Sterk'. Daarbij gaan we er van uit dat de ingezette lijn rondom Arbeidsontwikkeling ook zijn vruchten afwerpt. Overigens dragen deze programma's ook stevig bij aan de ontwikkelingen van alle andere doelgroepen waar Spaarne Werkt voor ingericht is, zoals jongeren, Nieuw Beschut Werkers en re-integratiekandidaten uit de Participatiewet.

Tenslotte ontwikkelt Spaarne Werkt zich als organisatie ook in 2023 verder zodat we voor de genoemde doelgroepen nog beter in staat zijn om hen een passende plek op de arbeidsmarkt te bieden.

Met voorliggende, sluitende, begroting zijn we in ieder geval in staat om met een solide basis voor deze groepen aan de slag te gaan!

1 Managementsamenvatting

Sluitende begroting 2023 Spaarne Werkt

Zowel Spaarne Werkt als geheel, als de afzonderlijke programma's, werken in het begrotingsjaar 2023 met een geheel sluitende exploitatierekening. Een belangrijk uitgangspunt is wel dat economie zich grotendeels heeft hersteld van de coronacrisis en dat het verdienend vermogen van Spaarne Werkt weer genormaliseerd is. Onderstaand een samenvatting van de kernpunten uit de begroting 2023:

- Begroting is in lijn met de uitgangspunten uit het meerjaren kaderprogramma van Spaarne Werkt en het beleid van de aangesloten gemeenten.
- Participatiewet in huidige vorm zal worden gewijzigd, in de loop van 2022 op meerdere onderdelen herziening verwacht met als aandachtspunten meer maatwerk, meer meedoen en toereikende financiën.
- Structurele afname SW-populatie zet verder door, met een afname van 31 fte in 2023, van gemiddeld 605,5 werkelijk 2021 naar 536,2 fte begroot in 2023.
- Het verwachte subsidietekort van € 1,1 miljoen wordt grotendeels gecompenseerd door het begrote positieve operationeel resultaat.
- Integratie-uitkering Participatie ad. € 17.078.189 is voor de deelnemende gemeenten op € 210.333 na voldoende om uitvoeringskosten Wsw te financieren.
- Meer dan 52% van Wsw-populatie is ouder dan 55 jaar! Dit ligt enkele procenten hoger dan het landelijk gemiddelde.
- Sterke aanwas medewerkers 'Beschut werk', de nieuwe doelgroep van de Participatiewet. Van 81 personen gerealiseerd per ultimo 2021 naar begroot 105 in 2023.
- Financiering doelgroep 'Beschut werk' nog niet toereikend. In samenwerking met deelnemende gemeenten wordt getracht het tekort terug te brengen. Hiervoor is gezamenlijke ontwikkelopgave gedefinieerd. Ook op landelijk niveau wordt gewerkt aan herziening van het bekostigingsmodel, waarmee wordt toegewerkt naar een meer sluitende begroting binnen het Rijksbudget.
- Regeling Lage inkomensvoordeel (LIV) wordt met ingang van 2025 beëindigd en zal, indien geen compenserende maatregelen worden geboden, structureel loonkosten verhogend uitwerken vooral voor Wsw en 'Beschut werk'.
- Programma 'Werk' levert forse bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen.
- Programma 'Jongeren' biedt minimaal 50 leerwerkplekken waarvan er circa 35 een betaalde baan zullen vinden.
- ESF-subsidie opgenomen in begroting programma 'Jongeren' en leidt tot forse verlaging van bijdrage gemeenten.
- Vanaf 2023 forse investeringen in gebouwen en installaties noodzakelijk.

2 Begroting 2023 Spaarne Werkt

Met ingang van 1 januari 2022 is Spaarne Werkt, het nieuwe Participatiebedrijf dat de gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort gezamenlijk hebben gevormd, van start gegaan. Met de vorming van het Participatiebedrijf borgen de gemeenten de organisatie van betaald werk voor de doelgroepen Wet sociale werkvoorziening en (nieuw) 'Beschut werk'. Daarnaast wordt de focus gelegd op de toeleiding naar betaald werk voor werkzoekenden met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt, de doelgroep banenafpraak en leerwerktrajecten voor jongeren zonder beroeps- of startkwalificatie (voortijdige schoolverlaters en jongeren in kwetsbare posities).

Gezamenlijke
Ontwikkel-
agenda

Met het Participatiebedrijf willen de gemeenten een ondernemende, effectieve en flexibele netwerkorganisatie ontwikkelen die samenwerkt met de klantmanagers van 'Werk en In komen' van de deelnemende gemeenten, partners en werkgevers. Het gezamenlijk doel is om voor zoveel mogelijk kwetsbare werkzoekenden in Zuid-Kennemerland betaald werk te realiseren. Om deze doelstelling zo goed als mogelijk te kunnen realiseren is, in samenwerking met de deelnemende gemeenten, voor de komende jaren een gezamenlijke ontwikkelagenda opgesteld. Deze ontwikkelagenda, welke is vastgelegd in het meerjaren kaderprogramma, omvat de onderstaande kernpunten:

- Continuïteit aanbod van gevarieerd werk voor krimpende doelgroep Wsw
- Gevarieerd en passend werkaanbod voor doelgroep 'Beschut werk'
- Terugdringen structureel financieringstekort 'Beschut werk' ten behoeve van de deelnemende gemeenten
- Intensiveren samenwerking partners op het gebied van re-integratie
- Samenwerken in de participatieketen: simpel switchen, van arbeidsmatige dagbesteding naar betaald werk
- Ontwikkeling Participatiebedrijf als samenwerkingspartner in arbeidsmarktregio
- Duurzame inzetbaarheid doelgroep Wsw en 'Beschut werk'
- Organiseren van leerlijnen
- Extra inzet op plaatsingen garantiebanen

Een zeer actueel en belangrijk aandachtspunt uit de ontwikkelagenda is het terugdringen van het structureel financieringstekort 'Beschut werk'. Dit punt wordt verderop in de begroting uitgewerkt.

Programma's

Met het besluit van de deelnemende gemeenten om gezamenlijk een regionaal Participatiebedrijf te vormen, is een duidelijk statement gemaakt ten aanzien van de samenwerking op de regionale arbeidsmarkt, daar waar het gaat om mensen die veel moeite hebben daaraan te participeren. Er zijn heldere keuzes gemaakt over de maatschappelijke opdracht van Spaarne Werkt en de taken waarop zij zich zal richten. Dit wordt vormgegeven in de volgende programma's:

- Programma 'Werk'
  - Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw)
  - Uitvoering 'Beschut werk'
  - Duurzame activiteiten gericht op werk
- Programma 'Re-integratie'
- Programma 'Jongeren'

De financiële aspecten van de verschillende programma's zullen in de hoofdstukken 3, 4 en 5 nader worden belicht.

2.1 Gemeentelijke bijdrage per programma

De bijdragen van de deelnemende gemeenten aan de uitvoering van de verschillende programma's zijn in onderstaande tabel weergegeven:

Overzicht gemeentelijke bijdrage per programma:

Programma	Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Werk	Uitvoering Wsw	17.288.522	16.707.551	16.291.706	15.407.886
Werk	Uitvoering 'Beschut werk'	2.589.089	2.876.238	3.205.056	3.621.267
Re-integratie	Kandidaten met grote afstand tot arbeidsmarkt	2.555.333	2.580.596	2.605.542	2.624.770
Totaal		22.432.944	22.164.385	22.102.305	21.653.923

De uitvoering van de Wsw wordt door gemeenten bekostigd uit het Wsw deel van de Integratieuitkering Participatie. Omdat de loonkosten van de Wsw veel hoger zijn dan deze uitkering, resulteert dit in een tekort op de Wsw, het zogenaamde negatieve subsidieresultaat. Dit negatieve subsidieresultaat wordt voor een groot deel gecompenseerd met het positieve operationeel resultaat uit bedrijfsuitoefening. Na compensatie resteert nog een tekort van € 210.333, wat door de deelnemende gemeente dient te worden aan gevuld op het Rijksbudget. Voor 2023 bedraagt de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten € 17,3 miljoen.

De uitvoeringskosten van 'Beschut werk', de opkomende doelgroep van de Participatiewet, liggen momenteel nog aanzienlijk hoger dan de budgetten die hiervoor door het Rijk beschikbaar worden gesteld. Dit noodzaakt de gemeenten om hiervoor aanvullende financiering beschikbaar te stellen, zodat de uitvoering van 'Beschut werk' voor het Participatiebedrijf kostendekkend is. Op landelijk niveau ligt deze financieringsproblematiek onder de aandacht en wordt gezocht naar structurele oplossingen. Als onderdeel hiervan zal, met

ingang van 1 januari 2022, de vergoeding van de begeleidingskosten van 'Beschut werk' plaatsvinden op basis van gerealiseerde plekken en niet langer op basis van een vast budget, zoals dat eerder het geval was. In paragraaf 3.3.2 wordt deze problematiek nader toegelicht.

De financiële bijdrage van gemeenten aan het programma 'Re-integratie', in totaal € 2,6 miljoen, is bepaald aan de hand van de benodigde inzet aan re-integratie dienstverlening van de deelnemende gemeenten. Over de invulling van deze dienstverlening worden jaarlijks met de aangesloten gemeenten afspraken gemaakt en contractueel vastgelegd. De opgenomen budgetten voor het jaar 2023 liggen in lijn met die van voorgaande jaren.

De bijdragen van het 'Leerplein' en het 'Nova College' voor het programma Jongeren zijn niet in bovenstaand overzicht vermeld maar apart in de begroting opgenomen.

2.2 Totaaloverzicht exploitatie 2023 tot en met 2026

Sluitende
Exploitatie

De exploitatierekening van Spaarne Werkt is opgebouwd uit de afzonderlijk exploitaties van de bedrijfsactiviteiten welke binnen Spaarne Werkt zijn ondergebracht. Een belangrijk gegeven van de begroting 2023 is, dat niet alleen de exploitatierekening van Spaarne Werkt als geheel kostendekkend is, maar ook de exploitatierekeningen van de afzonderlijke programma's zelf. Dit betekent dat alle financiële middelen die door de gemeenten beschikbaar worden gesteld ook direct worden aangewend ten behoeve van de doelgroepen waar het om gaat. Daar staat tegenover dat, indien zich financiële tegenvallers in enig jaar voordoen, dit binnen de begroting van dat jaar dient te worden opgevangen of, indien dit niet anders kan, van gemeenten een aanvullende bijdrage nodig is. In het navolgende overzicht is de exploitatierekening over de periode 2023 tot en met 2026 beknopt weergegeven:

Programmarekening 2023 – 2026 (gecomprimeerd):

	2023	2024	2025	2026
Opbrengsten				
Netto omzet (opbrengsten werkactiviteiten)	10.314.249	10.158.092	9.960.557	9.738.648
Gemeentelijke bijdragen in relatie tot opgave	22.432.944	22.164.385	22.102.305	21.653.923
Bijdrage Leerwerktrajecten (Leerplein / NOVA-College)	592.500	604.350	616.437	628.766
Overige opbrengsten	457.634	466.302	467.127	475.567
Totaal opbrengsten	33.797.327	33.393.129	33.146.426	32.496.904
Kosten				
Personeelskosten 'regeling gebonden' medewerkers	20.386.473	19.946.783	19.646.126	18.982.999
Personeelskosten 'niet-regeling gebonden' medewerkers	9.063.260	8.968.520	8.866.366	8.756.537
Overige bedrijfskosten	4.347.594	4.477.827	4.633.935	4.757.367
Totaal kosten	33.797.327	33.393.130	33.146.426	32.496.904
Exploitatieresultaat	-	-	-	-

In de begroting van Spaarne Werkt zijn uitsluitend kosten en opbrengsten opgenomen van bedrijfsonderdelen die zijn overgegaan naar het nieuwe Participatiebedrijf en niet van de

nog van Werkpas Holding BV af te splitsen bedrijfsonderdelen, noch van kosten die daarmee samenhangen, zoals bijvoorbeeld mogelijke frictiekosten.

Netto omzet De netto omzet ad. € 10.314.249 is dat deel van de opbrengsten dat met de 'eigen' bedrijfsactiviteiten wordt gerealiseerd. Dit is een belangrijk aspect van de exploitatierekening omdat met deze opbrengst de kosten van de organisatie zoveel als mogelijk kunnen worden terugverdiend. De eventuele bijdragen van deelnemende gemeenten worden hierdoor voorkomen of verminderd.

Zo'n twee-derde van de kostenbegroting wordt bepaald door de personeelskosten van het regeling-gebonden personeel (Wsw en 'Beschut werk'). Het aandeel van de personeelskosten Wsw neemt jaarlijks af met circa € 500.000, vanwege de structurele afname van de Wsw-populatie. Daar staat tegenover dat de populatie 'Beschut werk', de nieuwe doelgroep uit de Participatiewet, jaarlijks in omvang toeneemt.

Kosten-synergie De synergie-effecten van de samenvoeging van alle bedrijfsonderdelen van Paswerk en Werkpas Holding BV in Spaarne Werkt zijn in deze begroting volledig verwerkt. Deze synergie-effecten, die vooral kostenbesparingen betreffen, zijn overigens beperkt. De reden hiervoor is, dat reeds voor de samenvoeging van Paswerk en Werkpas Holding BV uitsluitend gebruik werd gemaakt van een gemeenschappelijke infrastructuur, management en ondersteunende afdelingen.

2.3 Exploitatierekening 2023 uitgesplitst

De hiervoor besproken exploitatierekening van Spaarne Werkt kan nader worden uitgesplitst naar de verschillende programma's. Zoals eerder genoemd zijn de beschikbare gemeentelijke bijdragen nagenoeg toereikend om de uitvoeringskosten van elk afzonderlijk programma te dekken. Het programma 'Werk', met de uitvoering van de Wsw en 'Beschut werk' als belangrijkste onderdelen, beslaat verreweg het grootste deel van de exploitatie van Spaarne Werkt. In het navolgende overzicht is de programmarekening 2023 uitgesplitst per programma weergegeven.

Programmarekening 2023 uitgesplitst per programma:

	Werk	Re-integratie	Leerwerk- trajecten	Totaal
Opbrengsten				
Netto omzet (opbrengsten uit werkaactiviteiten)	10.009.650	-63.201	367.800	10.314.249
Gemeentelijke bijdragen in relatie tot opgave	19.877.611	2.555.333	-	22.432.944
Bijdrage Leerwerktrajecten (Leerplein / NOVA-College)	-	-	592.500	592.500
Overige opbrengsten	-191.313	191.313	457.634	457.634
Totaal opbrengsten	29.695.948	2.683.444	1.417.934	33.797.327
Kosten				
Personeelskosten Regeling gebonden medewerkers	20.386.473	-	-	20.386.473
Personeelskosten Niet - regeling gebonden medewerkers	5.696.000	2.324.001	1.043.259	9.063.260
Overige bedrijfskosten	3.980.578	70.168	296.848	4.347.594
Doorbelaste kosten	-367.103	289.276	77.827	-0
Totaal kosten	29.695.948	2.683.444	1.417.934	33.797.327
Exploitatieresultaat	-	-	-	-

De begrote personele bezetting 2023 komt uit op 100,6 fte (120 personen). Dit betreft Formatie uitsluitend het reguliere vaste personeel zoals, teamleiders, leerwerkbegeleiders, re-integratieconsulenten, loopbaanbegeleiders, docenten, maar ook personeel van ondersteunende afdelingen en het management van Spaarne Werkt.

In de begroting 2022 waren 5,8 fte (7 personen), van de duurzame activiteiten van het programma 'Werk', ten onrechte in de telling niet meegenomen. Het verschil in personele bezetting tussen de begroting 2023 en 2022 komt hiermee uit op een toename van 6,7 fte (9 personen). Deze toename wordt als volgt verklaard:

Programma 'Werk': 4,4 fte toename; 1 fte directieadviseur (vacature), 1 fte medewerker technische dienst, 0,6 fte omzetting naar vast dienstverband onderdeel 'Kringloop en Kleding' en 1,7 fte in verband met omzetting naar Participatiebedrijf.

Programma 'Re-integratie': 1,2 fte uitbreiding.

Programma 'Jongeren': 1,1 fte uitbreiding.

Personele bezetting begroot:

Programma	2023		2022	
	Personen	Fte	Personen	Fte
Werk	71	62,8	60	52,6
Re-integratie	34	26,7	31	25,5
Jongeren	15	11,1	14	11,1
Totaal personele bezetting	120	100,6	105	89,2

3 Programma ‘Werk’

Het programma ‘Werk’ is geheel gericht op het aanbieden van werk voor de doelgroep van de Wsw, ‘Beschut werk’ en andere cliënten van de Participatiewet. Hierbij staat voorop dat de best passende leerwerkplek voor de medewerkers wordt gezocht. Dit is een essentiële doelstelling voor Spaarne Werkt en taak voor het management. Wanneer dit wordt gerealiseerd, zullen de medewerkers het best tot hun recht komen en in staat zijn zichzelf verder te ontwikkelen. Hierin ligt ook de sleutel om het verdienvermogen van de organisatie te optimaliseren.

‘Alle schakels sterk’ Het verdienvermogen van de organisatie staat structureel onder druk vanwege de steeds ouder en beperkt inzetbaar wordende populatie van de Wsw. Het verdienvermogen van de nieuwe doelgroep ‘Beschut werk’ ligt aanzienlijk lager en biedt onvoldoende compensatie. Om de duurzame inzetbaarheid van de populatie te verbeteren is besloten om hiervoor een breed georiënteerd programma op te zetten. Dit programma, ‘Alle Schakels Sterk’, is gericht op het vergroten van kennis en bewustwording van de medewerkers op het gebied van fysieke belastbaarheid, gezond (werk-) gedrag en gezonde leefstijl. Hiermee worden preventief werkgerelateerde (fysieke) klachten voorkomen en ook het ziekteverzuim structureel verlaagd. Het einddoel is duurzame inzetbaarheid en het verbeteren van vitaliteit en gezondheidsvaardigheden. ‘Alle Schakels Sterk’ is een nadere uitwerking van de ontwikkelagenda. De eerste ervaringen zijn zeer positief, zo blijkt uit de resultaten van de pilot die eind 2021 is uitgevoerd. De hiervoor benodigde financiële middelen worden vooralsnog gedekt uit SROI-gelden (Social Return Of Investment), die vrijkomen uit contractafspraken die de gemeente Haarlem heeft gemaakt met externe partijen.

Kern-activiteiten Het programma ‘Werk’ bestaat uit een drietal kernactiviteiten.

- Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw)
- Uitvoering ‘Beschut werk’
- Duurzame activiteiten gericht op werk

Met een begroot aantal personen van gemiddeld 615 is de Wsw in aantallen nog steeds het grootste onderdeel van Spaarne Werkt. Met de komst van de Participatiewet is instroom in de Wsw echter niet langer mogelijk en neemt de populatie Wsw-ers ieder jaar af. Daar staat tegenover dat het aantal medewerkers vanuit ‘Beschut werk’, de nieuwe doelgroep uit de Participatiewet, geleidelijk toeneemt naar 105 personen in 2023. Hoewel deze medewerkers goed kunnen worden ondergebracht binnen de bedrijfsactiviteiten van Spaarne Werkt hebben zij wel een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en derhalve een meer behoefte aan begeleiding. Omdat de toegevoegde waarde in geld van deze populatie substantieel lager ligt dan dat van de reguliere Wsw’ers, is aanvullende financiering nodig om de kosten van de werkplek en organisatie te dekken.

Wsw'ers en 'Beschut werkenden, maar ook cliënten meer gericht op re-integratie, kunnen ook worden ingezet op duurzame activiteiten gericht op werk, een specifiek bedrijfs onderdeel binnen het programma 'Werk'. Met de duurzame activiteiten gericht op werk, waar onder andere de kringloopwinkels van de 'Snuffelmug' en kleding-sorteren zijn ondergebracht, wordt niet alleen een bijdrage geleverd aan de sociaal- maatschappelijke doelstelling maar ook aan een meer duurzame samenleving.

3.1 Exploitatierkening programma 'Werk'

De exploitatierkening van het programma 'Werk' is in navolgend overzicht weergegeven en komt voor 2023 uit op een begroot sluitend exploitatieresultaat.

Exploitatierekening programma 'Werk':

(bedragen in Euro)

	2023 Begroting	2022 Begroting
Opbrengsten		
Netto omzet	10.009.650	10.684.067
Gemeentelijke bijdragen uitvoeringskosten Wsw	17.288.522	17.208.551
Overige opbrengsten	2.397.777	1.702.131
Totaal opbrengsten	29.695.948	29.594.750
Personeelskosten Wsw		
Bruto lonen	13.662.622	14.312.301
Sociale lasten en pensioenpremies	3.697.969	3.873.935
Overige kosten	792.068	864.778
Totaal personeelskosten Wsw	18.152.658	19.051.013
Personeelskosten 'Beschut werk'		
Bruto lonen	1.622.951	1.233.445
Sociale lasten en pensioenpremies	537.702	415.658
Overige kosten	73.162	54.644
Totaal personeelskosten 'Beschut werk'	2.233.815	1.703.747
Personeelskosten ambtelijk		
Bruto lonen	4.161.129	3.724.299
Sociale lasten en pensioenpremies	1.139.087	1.196.086
Overige kosten	395.784	469.131
Totaal personeelskosten ambtelijk	5.696.000	5.389.515
Overige (bedrijfs-) kosten		
Afschrijvingskosten vaste activa	802.693	701.941
Rente	65.704	73.400
Huur gebouwen en overige bedrijfsmiddelen	470.500	519.770
Onderhoudskosten	926.000	940.882
Kosten energie	586.125	566.712
Belastingen en verzekeringen	361.063	332.804
Algemene kosten	768.493	682.069
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	3.980.578	3.817.577
Doorbelaste kosten	-367.103	-367.103
Totaal kosten	29.695.948	29.594.750
Exploitatieresultaat	-	-

3.2 Toelichting

De netto omzet is voor het management een belangrijke beïnvloedbare factor om te komen tot een goed financieel resultaat. Binnen het programma 'Werk' wordt met een diversiteit aan bedrijfsactiviteiten netto omzet gerealiseerd, zoals weergegeven in onder-

stand overzicht:

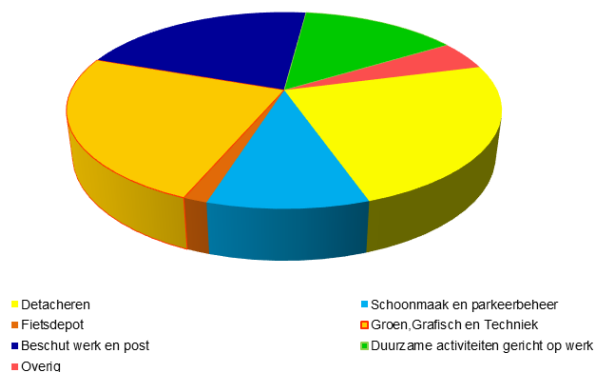
Opbrengsten programma 'Werk':

(bedragen in Euro)	2023	2022
	Begroting	Begroting
Netto omzet		
Detacheren	2.399.600	2.824.000
Schoonmaak en Parkeerbeheer	992.500	949.500
Groen, Grafisch en Techniek	2.432.000	2.985.000
Beschut werk en Post	2.147.842	2.324.713
Duurzame activiteiten: Kringloop en Kleding	1.414.370	1.065.243
Duurzame activiteiten: Fietsdepot	150.000	70.035
Overige activiteiten	473.338	465.577
Totaal netto omzet	10.009.650	10.684.067
Gemeentelijke bijdragen uitvoeringskosten Wsw	17.288.522	17.208.551
Overige opbrengsten		
Loonkostensubsidie (LKS) uit BUIG	1.161.850	872.248
Aanvullende financiering 'Beschut werk'	711.246	580.403
Vergoeding begeleidingskosten (Iusd)	474.681	249.480
Overige opbrengsten	50.000	-
Totaal overige opbrengsten	2.397.777	1.702.131
Totaal opbrengsten	29.695.948	29.594.750

Uit de uitsplitsing van de netto omzet valt op te maken dat deze wordt gerealiseerd met een gediversifieerde portfolio van bedrijfsactiviteiten. Dit is enerzijds van belang om de medewerkers op een zo goed mogelijk passende werkplek te kunnen plaatsen, zodat zij de kans krijgen om zich verder te ontwikkelen en anderzijds komen de medewerkers daarmee het beste tot hun recht en zijn zij in staat om ook in financieel opzicht een zo hoog mogelijke netto toegevoegde waarde te realiseren.

Uit het overzicht blijkt duidelijk dat de netto omzet in 2023 met € 674.000 fors afneemt ten opzichte van de begroting 2022. Dit heeft niet alleen te maken met de krimpende Wsw-populatie maar ook met het feit dat de gemiddelde leeftijd van deze populatie steeds verder toeneemt, waardoor het verdienvermogen onder druk staat. De instroom van cliënten vanuit de nieuwe doelgroep 'Beschut werk', waarvan het verdienvermogen een stuk lager ligt, is niet voldoende om deze afname te compenseren. Deze problematiek is daarom nadrukkelijk geadresseerd in de eerder genoemde ontwikkelagenda.

Netto omzet per bedrijfs onderdeel gevisualiseerd

Spaarne Werkt presteert goed in vergelijking tot de bedrijven in de SW-branche voor wat betreft de gerealiseerde opbrengsten per medewerker. Op basis van de sectorinformatie 2019 van branchevereniging Cedris kan voor de branche als geheel worden uitgegaan van een netto omzet, ofwel netto toegevoegde waarde, van gemiddeld € 11.100 per fte. De netto omzet per fte van het Spaarne Werkt bedroeg € 14.700 in 2019. Dit is € 3.600 meer en ruim boven het sectorgemiddelde. De productiviteit per medewerker is daarmee hoog in perspectief van de branche en zal in 2023 naar verwachting uitkomen op circa € 15.000 per fte. Voor een juist beeld zijn we voor deze vergelijking nog uitgegaan van de pré-corona situatie. In 2020 en ook in 2021 daalde de netto toegevoegde waarde per fte echter fors als gevolg van de effecten van de coronacrisis. Belangrijk uitgangspunt voor het bepalen van de netto omzet voor 2023 is dat het verdienvermogen weer volledig is hersteld en Spaarne Werkt geen nadelige effecten ondervindt van corona.

Overige opbrengsten De overige opbrengsten zijnde de loonkostensubsidie, de aanvullende financiering ‘Beschut werk’ en de vergoeding begeleidingskosten zijn gerelateerd aan de uitvoering van ‘Beschut werk’. De toename van de opbrengsten van € 1,7 miljoen in 2022 naar € 2,4 miljoen in 2023 wordt geheel verklaard door de toename van het aantal cliënten van deze doelgroep.

Personeelskosten Wsw en ‘Beschut werk’ De personeelskosten Wsw en ‘Beschut werk’, opgeteld circa € 20,4 miljoen, leggen een fors beslag op de begroting van het programma ‘Werk’. De ontwikkeling van de personeelskosten voor het regulering-gebonden personeel wordt echter volledig bepaald door de afspraken die zijn gemaakt in de van toepassing zijnde cao’s. Ten opzichte van de begroting 2022 nemen de personeelskosten Wsw af en de personeelskosten van ‘Beschut werk’ toe. Deze af- respectievelijk toename ligt geheel in lijn met het aantal cliënten dat uit- en instroomt.

Het resterende deel van de kosten, circa € 9,3 miljoen, bestaat uit de kosten van de organisatie van het programma 'Werk'. Dit betreft de personeelskosten van de ambtelijke medewerkers € 5,7 miljoen, de overige bedrijfskosten € 3,98 miljoen en de doorbelaste kosten € 0,37 miljoen. De toename van de personeelskosten van het ambtelijk personeel ad. € 306.485 wordt enerzijds verklaard door de toename (4,4 fte) van de personele bezetting en anderzijds door een bedrag van € 186.000 voor de inzet van 0-urencontracten bij het onderdeel Kringloop en Kleding. Het streven is echter om deze flexibele personeelsbehoefte in te vullen met LKS of garantiebanen, zoals in voorgaande jaren ook werd gedaan en wat de kosten aanzienlijk zou kunnen reduceren.

Vanuit financieel perspectief gezien is de belangrijkste opgave voor het management om, met de te realiseren 'eigen' netto omzet, de kosten van de organisatie tezamen met het tekort op de financiering van de Wsw, geheel te kunnen dekken. Dit tekort op de financiering van de Wsw, het zogenaamde negatieve subsidieresultaat, is structureel van aard en bedraagt in 2023 circa € 1,1 miljoen. Een en ander zal hierna verder worden toegelicht.

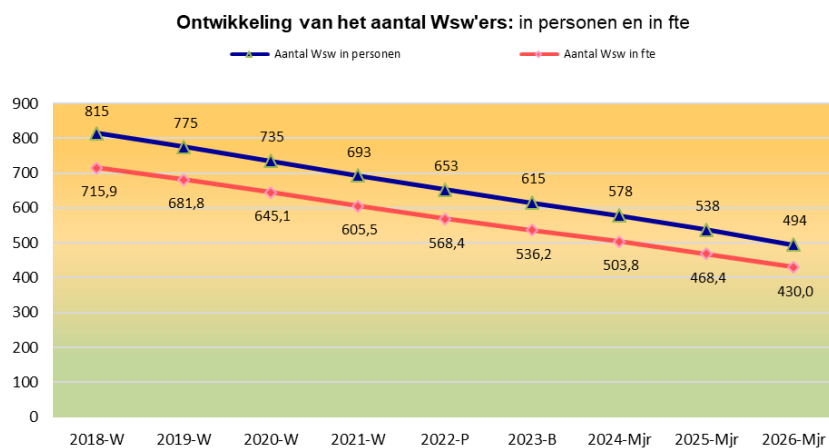
Formatie	De begrote personele bezetting voor het programma 'Werk' bestaat in 2023 uit 62,8 fte, wat overeenkomt met 71 personen. In deze bezetting zijn opgenomen de werkbegeleiders, de teamleiders en ondersteunende afdelingen voor het programma 'Werk' maar ook het personeel van de staf en management van het gehele Spaarne Werkt. Hoewel de personele bezetting in 2023 incidenteel toeneemt, neemt de omvang van de personele bezetting trendmatig af vanwege de afname van de populatie Wsw. Het management spant zich in om goede balans te vinden tussen de ambtelijke formatie en het aantal Wsw'ers dat moet worden begeleid. Daarmee wordt getracht de ambtelijke begeleidingskosten te beheersen en in een goede verhouding te houden tot de bedrijfsomvang. Tegenover de afname van de Wsw-bezetting staat ook een geleidelijke toename van de populatie 'Beschut werk'. Deze laatste categorie medewerkers heeft over het algemeen een veel hogere begeleidingsintensiteit.
Doorbelaste kosten	De doorbelaste kosten betreffen de kosten voor management, ondersteuning (HRM, financiën, salarisverwerking en ICT) en huisvesting. Deze kosten zijn verantwoord binnen het programma 'Werk' voor de afgenomen diensten doorbelast aan de programma's 'Re-integratie' en 'Jongeren'.

3.3 Bedrijfsonderdelen programma 'Werk' nader belicht

3.3.1 Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

De Wsw-populatie neemt, zowel landelijk als ook bij Spaarne Werkt, sinds de beëindiging van de Wsw trendmatig af. Zo zal de SW-formatie naar verwachting verder krimpen van

SW-formatie gemiddeld 693 personen in 2021 naar 615 Wsw'ers in 2023. Een afname van 78 fte over een periode van twee jaar. In onderstaande grafiek is het verloop van de SW-formatie over de jaren 2018 tot en met 2026 weergegeven:

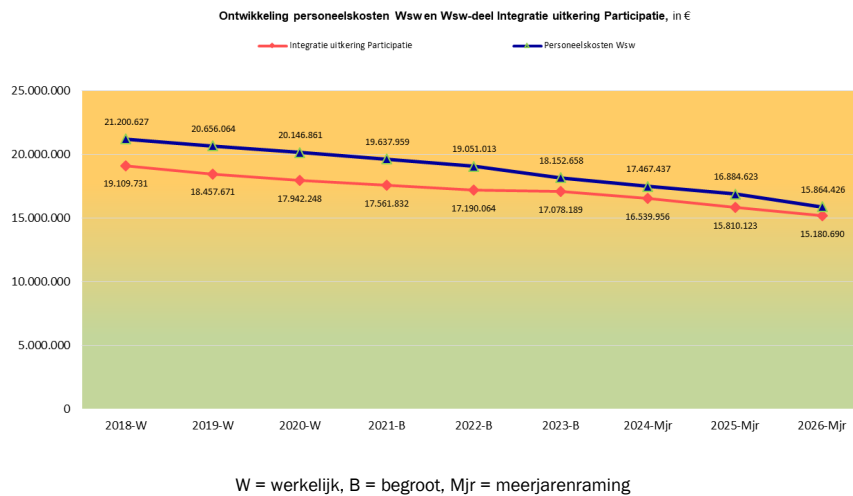

W = werkelijk, B = begroot, P = prognose, Mjr = meerjarenraming

In het begrotingsjaar 2023 stromen er conform verwachting zo'n 36 SW-medewerkers uit, wat overeenkomt met 5,6 procent van de populatie. Deze afname ligt in lijn met de afgelopen jaren en met de landelijke trends. Ook na 2023 zal deze trendmatige uitstroom doorzetten. De uitstroom zal nog worden versneld door "de regeling vervroegd uittreden" (RVU), die in de recent afgesloten cao-Wsw is overeengekomen. Dit effect van snellere uitstroom is vooral merkbaar in de jaren 2021 en 2022, omdat deze RVU-regeling is ingegaan vanaf 2021 en er dus sprake is van een inhaalslag. Met deze hogere uitstroom is in de voorliggende cijfers ook rekening gehouden.

Wsw-deel Integratie-uitkering Participatie niet toereikend

De subsidie die SW-bedrijven van de gemeenten ontvangen, het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie, is al jaren niet toereikend om de volledige personeelskosten van de Wsw volledig te dekken. Enerzijds worden de personeelskosten van de SW-medewerkers bepaald door de, op landelijk niveau, af te sluiten cao voor de Wsw. Anderzijds komt de toekenning van het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie tot stand op basis van een verdeelmodel, wat mede afhankelijk is van beleidsmatige keuzes op 'Haags niveau'. Het hierdoor ontstane subsidietekort is daarmee een gegeven. Spaarne Werkt noch de aangesloten gemeenten hebben daadwerkelijk invloed op de hoogte van de loonkosten of de subsidie. In onderstaande grafiek is het verloop van de personeelskosten Wsw in relatie tot het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie over de jaren weergegeven:

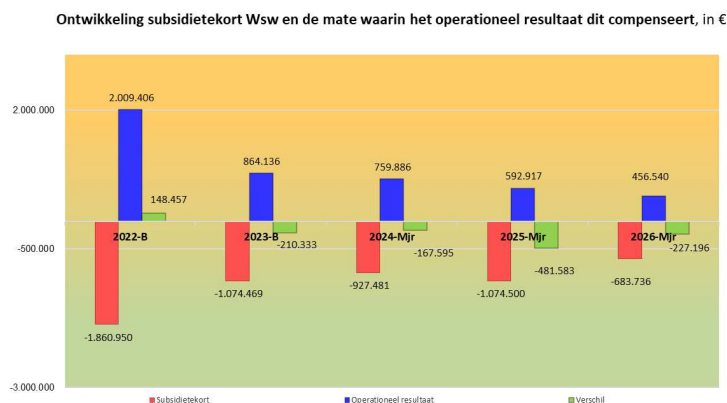
Het 'subsidietekort Wsw' wordt voor de begroting 2023 becijferd op € 1.074.469. Wat bij de berekening van dit tekort opvalt, en wat ook blijkt uit bovenstaande grafiek, is dat het 'subsidietekort Wsw', in tegenstelling tot de jaren voor 2021, waarin het tekort relatief toenam, de komende jaren juist lijkt af te nemen. Dit is een belangrijke ontwikkeling die er toe bijdraagt de uitvoering van de Wsw voor de aangesloten gemeenten zoveel als mogelijk kostendekkend te maken.

Compensatie met operationeel resultaat Het operationeel resultaat is een zeer belangrijke variabele om te komen tot een sluitende programmarekening. Het operationeel resultaat is het verschil tussen de met de levering van producten en diensten gegenereerde netto omzet en de daarvoor gemaakte kosten vanwege inzet van ambtelijke medewerkers en overige bedrijfskosten. Voor 2023 wordt een operationeel resultaat begroot van € 864.136. Het subsidieresultaat van € 1.074.469 verminderd met het operationeel resultaat resulteert uiteindelijk in een begroot tekort van € 210.333.

De komende jaren neemt het operationeel resultaat in absolute zin af, vooral als gevolg van de krimpende SW-formatie en de min of meer gelijkblijvende organisatiekosten. Wat hierbij een steeds belangrijkere rol speelt is de in toenemende mate ouder worden populatie van de Wsw; immers er vindt geen nieuwe instroom plaats in de Wsw. De gemiddelde leeftijd neemt jaarlijks toe en inmiddels is meer dan 52% van de populatie 55 jaar of ouder. Dit cijfer komt overeen met het landelijk gemiddelde. Met extra ondersteuning en begeleiding van teamleiders wordt getracht de inzetbaarheid van deze medewerkers zo goed mogelijk op peil te houden.

In welke mate het operationeel resultaat in de toekomst nog toereikend zal zijn om het subsidietekort op de Wsw te compenseren is mede afhankelijk van de ontwikkeling van de

hoogte van de Wsw-subsidie, het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie. In de onderstaande grafiek is dit tot uitdrukking gebracht.

W = werkelijk, B = begroot, Mjr = meerjarenraming

Uitvoeringskosten Wsw

De aangesloten gemeenten dragen elk voor hun deel bij in de uitvoeringskosten van de Wsw. Het totaal van de uitvoeringskosten is de optelsom van alle opbrengsten en kosten die gerelateerd zijn aan de uitvoering van de Wsw, inclusief de loonkosten Wsw. De bijdrage per deelnemende gemeente is bepaald aan de hand van de verhouding van de bedragen van het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie 2023. Dit is onder andere gebaseerd op de bedragen uit de meest recente gemeentecirculaire van 2021.

De bedragen van de Integratie-uitkering Participatie 2023 zijn een voorlopige inschatting van de voor 2023 van het Ministerie te ontvangen bedragen. Hierbij is rekening gehouden met een bijstelling van de Integratie-uitkering Participatie, welke overeenkomt met de indexering van de loonkosten Wsw. In deze begroting is derhalve als uitgangspunt genomen dat de door de gemeenten te ontvangen Integratie-uitkering Participatie en de loonkosten Wsw met eenzelfde bedrag worden verhoogd. De ervaring leert dat de systematiek, waarbij Integratie-uitkering Participatie niet wordt geïndexeerd, een onjuist en een te negatief beeld geeft van de tekorten zoals die zich in de komende jaren kunnen voordoen. Bij het opstellen van de gemeentelijke begroting kan dit tot ongewenste effecten leiden. Wij achten het zeer reëel, ook gezien de systematiek die het Ministerie voor de bijstelling van het Participatiebudget hanteert, dat de bijstelling van de budgetten op bovenstaande wijze zal plaatsvinden. In onderstaande tabel is de bijdrage in de uitvoeringskosten per gemeente weergegeven:

Bijdrage gemeenten in de uitvoeringskosten Wsw:

	Wsw-deel IUSD	Aanvullende bijdrage gemeenten	Bijdrage uitvoeringskosten
Gemeente Bloemendaal	726.984	8.139	735.123
Gemeente Haarlem	14.556.110	180.924	14.737.034
Gemeente Heemstede	1.256.520	14.680	1.271.200
Gemeente Zandvoort	538.575	6.589	545.164
Totaal bijdrage uitvoeringskosten Wsw	17.078.189	210.333	17.288.522

3.3.2 Uitvoering ‘Beschut werk’

Uitvoering

‘Beschut werk’

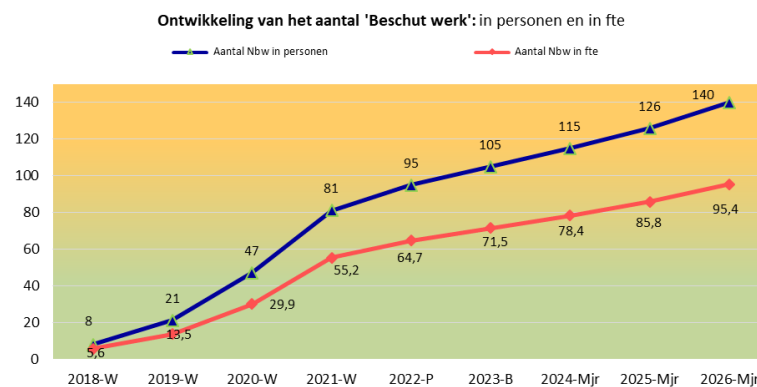
Met de inwerkingtreding van de Participatiewet is de toelating tot de Wsw beëindigd en stromen er geen nieuwe Wsw’ers meer in. Tegelijkertijd met de beëindiging van de instroom is met de invoering van de Participatiewet de mogelijkheid gecreëerd voor ‘Beschut werk’. ‘Beschut werk’ is expliciet als instrument in de Participatiewet opgenomen vanuit oogpunt dat er altijd een groep mensen is die wel kan werken, maar uitsluitend in een beschutte omgeving. Het gaat hierbij om mensen die een dusdanige mate van begeleiding en/of aanpassing van het werk nodig hebben, dat dit redelijkerwijs niet van een werkgever kan worden verwacht. De gemeenten schakelen Spaarne Werkt in om deze regeling uit te voeren waarbij de cliënten uit de doelgroep ‘Beschut werk’ binnen het programma ‘Werk’ op verschillende bedrijfsonderdelen worden ingezet.

De doelgroep ‘Beschut werk’ betreft mensen die weliswaar arbeidsvermogen hebben maar die (nog) niet in een reguliere baan kunnen werken, ook niet met extra begeleiding en ondersteuning. Zij hebben uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie. Dit brengt met zich mee dat de gemiddelde kosten per werkplek hierdoor aanzienlijk hoger liggen dan die van de reguliere Wsw-medewerker.

Bij de intake van kandidaten van de doelgroep ‘Beschut werk’ wordt door de assessoren van het onderdeel re-integratie veel aandacht besteed aan de inzetbaarheid van de betreffende kandidaten. Er wordt goed beoordeeld op welke werksoorten deze mensen kunnen worden geplaatst. Uit ervaring blijkt dat niet alle werksoorten even geschikt zijn voor deze mensen. Echter omdat Spaarne Werkt beschikt over een breed palet aan werksoorten zijn er voldoende mogelijkheden om deze mensen goed in te passen in de leer- werkprocessen en werksoorten die worden geboden, al dan niet met de benodigde werkplekaanpassingen. Per ultimo 2021 waren er 84 Beschutwerkplekken gerealiseerd, een toename van 12 personen ten opzichte van de stand eind 2020. Plaatsing vindt vooral plaats binnen het bedrijfsonderdeel ‘Beschut werk’ en relatief minder binnen andere bedrijfsonderdelen zoals Groen en Detacheren.

Formatie
'Beschut
Werk'

Voor de begroting wordt uitgegaan van gemiddeld 105 personen in 2023, hetgeen overeenkomt met 71,5 fte. Zoals blijkt uit onderstaande grafiek is de instroom in 2020, na een relatief gematigde periode, fors toegenomen. De verwachting voor de komende jaren is dan ook dat de instroom geleidelijk doch gestaag zal doorzetten. De officiële taakstelling van het Ministerie voor het aantal Beschut werkplekken dat moet worden aangeboden bedraagt op basis van de prognose 123 personen (31 uur per week), voor alle GR-gemeenten tezamen in 2023. Dit betekent dat er gekeken vanuit de taakstelling nog ruimte is voor verdere toelating van kandidaten. Of deze ruimte daadwerkelijk zal worden ingevuld is vooral afhankelijk van positieve indicaties 'Beschut werk' van het UWV.

W = werkelijk, B = begroot, P = prognose, Mjr = meerjarenraming

Kosten en
financiering

De kosten van de uitvoering van 'Beschut werk' en de financiering daarvan, is nadrukkelijk een punt van aandacht. De kosten bestaan voor het overgrote deel loonkosten, circa € 2,2 miljoen begroot 2023. Daarnaast worden uitvoeringskosten gemaakt voor de intensieve begeleiding, noodzakelijke werkplekaanpassingen en reguliere infrastructuur. De loonkosten worden bepaald door de arbeidsvoorwaarden zoals die zijn overeengekomen door de VNG en vakbonden en zijn vastgelegd in de 'cao Aan de Slag'. Deze cao voorziet onder andere in een salariëring op het niveau van het minimum loon of, afhankelijk van de inschaling, iets daarboven en een pensioenregeling bij het PWRI. Op de hoogte van de loonkosten heeft Spaarne Werkt derhalve nauwelijks invloed.

Aan de kant van de financiering wordt het voor werkgevers voordeliger gemaakt om deze medewerkers in dienst te nemen door middel van het verstrekken van een loonkostensubsidie (LKS). De hoogte van de LKS wordt bepaald aan de hand van een objectieve loonwaarde-meting die door het UWV wordt uitgevoerd. Daarbij geldt een minimum loonwaarde van 30% en een maximum van 70%. De LKS wordt voor 2023 begroot op circa € 1,2 miljoen. De loonkostensubsidie die Spaarne Werkt ontvangt is echter bij lange na niet toerei-

kend om de loonkosten, tezamen met de kosten voor de organisatie van de uitvoering van 'Beschut werk', volledig te dekken. Per fte 'Beschut werk' resteert gemiddeld een tekort van circa € 10.000.

Dit tekort, wat voor 2023 per saldo uitkomt op circa € 711.246, dient te worden afgedekt met additionele financiering voor deze doelgroep, zodat de exploitatie van het programma 'Werk' ook op dit onderdeel kostendekkend is. Het feit dat de uitvoering van 'Beschut werk', de nieuwe doelgroep van de Participatiewet, structureel niet kostendekkend is, is overigens een landelijk bekend probleem. Door het Ministerie SZW wordt onderzocht op welke wijze de financiering structureel beter vorm kan worden gegeven. Onderdeel daarvan is de omzetting van 'lump sum'-financiering naar een financiering op basis van gerealiseerde Beschutwerkplekken, met ingang van 1 januari 2022.

Het tekort 'Beschut werk' legt een zware last op het beschikbare Participatiebudget van de deelnemende gemeenten en noodzaakt tot efficiënte uitvoering van deze regeling. In samenwerking met de deelnemende gemeenten wordt toegewerkt naar een meer dekkende uitvoering van 'Beschut werk'. Hiertoe is een ontwikkelopgave gedefinieerd waarbij op meerdere fronten aan verbeteringen wordt gewerkt zoals, het verbeteren van de systematiek van loonwaardebepaling (in samenwerking met het UWV), het verhogen van de loonkostensubsidie, het optimaliseren van de inzetbaarheid en verdien capaciteit en een efficiëntere uitvoering en begeleiding van deze doelgroep. De komende periode zullen in een plan van aanpak de mogelijkheden nader worden uitgewerkt. De kans is echter ook reëel dat de werkelijke resultaten om het tekort terug te dringen tegen zullen vallen, hetgeen een risico inhoud. In de onderstaande tabel is de ontwikkelopgave in cijfers weergegeven:

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2025
Tekort 'Beschut werk' begroting					
Bloemendaal	21.496	27.095	37.481	38.264	54.688
Haarlem	501.583	596.092	712.130	803.540	906.259
Heemstede	35.827	54.190	74.961	76.528	85.938
Zandvoort	21.496	33.869	37.481	45.917	46.875
Totaal tekort 'Beschut werk' begroting	580.403	711.246	862.052	964.248	1.093.760
Ontwikkelopgave	-193.468	-474.164	-862.052	-964.248	-1.093.760
Tekort 'Beschut werk' (na realisatie ontwikkelopgave)					
Bloemendaal	14.331	9.032	-	-	-
Haarlem	334.388	198.697	-	-	-
Heemstede	23.885	18.063	-	-	-
Zandvoort	14.331	11.290	-	-	-
Totaal tekort 'Beschut werk'	386.935	237.082	-	-	-

3.3.3 Duurzame activiteiten gericht op werk

Met de oprichting van Spaarne Werkt als participatiebedrijf is besloten om ook de waardevolle duurzame activiteiten die zijn gericht op werk binnen één entiteit onder te brengen. Met deze strategische keuze wordt een tweeledige maatschappelijke doelstelling gerealiseerd. Enerzijds zijn deze activiteiten ondersteunend aan de realisatie van de doelstellingen van de Participatiewet, omdat wordt voorzien in gevarieerde leer-werkplekken met een reële kans op uitstroom naar regulier werk. Anderzijds worden met deze activiteiten ook duurzaamheidsdoelstellingen gerealiseerd, zoals het hergebruik van textiel en ingezamelde huisraad, het scheiden van waardevolle afvalstromen en hergebruik van materialen. De duurzame activiteiten bestaan uit de volgende onderdelen:

- Kledingsortering
- Kringloopactiviteiten van de 'Snuffelmug'
- Fietsdepot

Kringloop en
Kleding-
sorteren

De kringloopactiviteiten van de 'Snuffelmug', in combinatie met kledingsortering, realiseren met ruim € 1,4 miljoen het grootste deel van de netto omzet van de duurzame activiteiten. Deze opbrengst wordt verkregen met de kringloopwinkels van de 'Snuffelmug' in Schalkwijk en Heemstede, die regionaal inmiddels een goede marktpositie hebben opgebouwd met een vaste toestroom van klanten en daaruit voortvloeiende inkomsten. Op drukke dagen komen er in de 'Snuffelmug' in Schalkwijk meer dan 500 betalende klanten per dag, waarbij navenante omzetten worden gerealiseerd.

Een aandachtspunt is de geplande herontwikkeling van het "Belcanto-terrein", waar de 'Snuffelmug' in Schalkwijk is gevestigd. Een mogelijk verhuizing van deze bedrijfslocatie kan mogelijk invloed hebben op de te realiseren winkelomzet. In de begroting 2023 is er van uitgegaan dat deze invloed op de te realiseren omzet slechts beperkt zal zijn.

Het onderdeel kleding-sorteren maakt momenteel een opleving door en is herstellende van de nadelige effecten van de coronacrisis. Dit komt tot uitdrukking in hogere textielprijzen en betere afzetmogelijkheden op de markt voor tweedehands textiel. Dit geeft meer vertrouwen voor de toekomst voor dit bedrijfs onderdeel, wat inmiddels goed is gepositioneerd.

Met de gemeente Haarlem zijn goede afspraken gemaakt voor de inzameling van huisraad en textiel. Dit is meerjarig en contractueel vastgelegd. Daarmee is een goede financiële basis gelegd voor de komende periode en een grotere mate van zekerheid ten aanzien van een positief resultaat uit bedrijfsuitoefening.

Fietsdepot

Ook voor het fietsdepot is met de gemeente Haarlem een meerjarig contract afgesloten voor de uitvoering en bemensing hiervan. Dit omvat het transport, de opslag en de duur-

zame verwerking van verwijderde fietsen. De activiteiten rond het fietsdepot worden in nauwe samenwerking met de gemeente uitgevoerd en bemenst met medewerkers uit de doelgroep van de Participatiewet die op verschillende onderdelen worden ingezet. Hiermee draagt het fietsdepot bij aan het vergroten van de participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast krijgen de opgehaalde fietsen een duurzame bestemming, hetzij als tweedehands fiets, hetzij voor hergebruik van onderdelen of door middel van recycling van bruikbare materialen. Net als de kringloop en kleding activiteiten werkt het fietsdepot voor 2023 met een geheel sluitende begroting en realiseert een netto omzet van circa € 70.000.

3.4 Maatschappelijke impact

Los van het feit dat de uitvoering van de Wsw en 'Beschut werk' gemeentelijke taken zijn die uit de wet voortvloeien, heeft het programma 'Werk' een grote maatschappelijk impact. Meer dan 800 mensen uit de regio ontlenen eigenwaarde aan participatie door middel van zinvol en betaald werk. Er wordt mensen kansen geboden op verdere ontwikkeling en perspectief op werk.

Sociaal
ontwikkel-
bedrijf

Voor de sociale ontwikkeling van deze mensen worden allerlei trajecten ingezet, zoals begeleiding, training en scholing, werken in een beschermde werkomgeving, groep- en individuele detachering of zelfs directe plaatsing op een zelfstandige baan in het bedrijfsleven. Dit leidt uiteindelijk tot persoonlijke groei wat zich vertaalt in meer welzijn, een betere gezondheid, een betere toekomst voor kinderen en minder criminaliteit. Kortom een meer inclusieve samenleving. Een onderdeel van de sociale ontwikkeling van deze mensen, met veelal beperkte capaciteiten, is ook de mogelijkheid om terug te kunnen vallen als het even niet lukt. Daarmee wordt voorkomen dat mensen langer uit de roulatie zijn en daardoor niet meer kunnen participeren.

De medewerkers van het programma 'Werk' worden ingezet op uiteenlopende bedrijfsactiviteiten en werksoorten. Deze diversiteit maakt het mogelijk dat medewerkers kunnen worden geplaatst op werkplekken waar zij het best tot hun recht komen en waar zij daadwerkelijk toegevoegde waarde hebben. Niet alleen voor zichzelf maar vooral ook voor de bedrijven en organisaties waarvoor het werk wordt gedaan of waar zij middels detachering zijn geplaatst. Daar komt bij dat de bedrijfsactiviteiten die gericht zijn op duurzaamheid niet alleen voorzien in zinvol werk, waarmee invulling wordt gegeven aan sociale ontwikkeling, maar ook bijdragen aan de maatschappelijke opgave rond duurzaamheid.

Duurzaamheid

Op het vlak van van duurzaamheid wordt door het onderdeel kleding-sorteren jaarlijks meer dan 700.000 kilo textiel verwerkt. Na een zorgvuldig sorteerproces wordt de bruikbare kleding afgezet in de eigen kringloopwinkels of bij derden met duurzame of sociale doelstellingen en initiatieven. Reststromen die niet geschikt zijn voor product of grondstof worden hergebruikt. Opgeteld wordt meer dan 90% van de ingezamelde textiel opnieuw

gebruikt en slechts 10%, circa 70.000 kilo, wordt gescheiden aangeboden aan de regionale afvalverwerking. Deze circulaire aanpak wordt ook gehanteerd bij de inzameling van huisraad met de kringloopactiviteiten, op jaarbasis zo'n 800.000 kilo. De ingezamelde huisraad wordt ingeleverd bij de kringloopwinkels of aan huis opgehaald. Na sortering wordt ongeveer de helft van de ingeleverde huisraad als product verkocht, voornamelijk in de eigen kringloopwinkels, en vindt daarmee een nieuwe eigenaar. Mensen met een smalle beurs kunnen zichzelf voorzien van de noodzakelijke huisraad. Ruim 35% wordt gescheiden en in relevante stromen zoals hout, plastic, metaal, glas etc. gescheiden aangeboden aan de regionale afvalinzameling voor hergebruik van grondstoffen. Slechts circa 10% is niet geschikt voor grondstof voor hergebruik en wordt als restafval aangeboden bij de afvalverwerking.

4 Programma 'Re-integratie'

Kern-activiteiten Het bedrijfsonderdeel dat zich richt op het programma 'Re-integratie' heeft zich gespecialiseerd in het naar werk toeleiden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het betreft vooral de doelgroepen van de Participatiewet, maar met name diegenen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. Ondanks de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, waar momenteel sprake is van een grote vraag naar gekwalificeerd personeel en een mismatch tussen de vraag en het aanbod, is het desondanks voor de betreffende doelgroep nog steeds erg moeilijk om aan betaald werk te komen. Dit is echter wel het moment om met de nodige extra inspanning ook deze categorie mensen verder te helpen. Op landelijk niveau wordt dit erkend en worden de randvoorwaarden geschept om dit te bewerkstelligen.

Uit ervaringscijfers blijkt dat de omvang van de groep werkzoekenden met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt ligt tussen de 840 en 1000, wat zich vertaalt in een overeenkomstig aantal re-integratietrajecten. Dit is voor het Participatiebedrijf van belang voor het invullen van de programma's en het alloceren van de financiële middelen. Afhankelijk van de conjunctuur, situatie op de arbeidsmarkt en andere maatschappelijk ontwikkelingen kan dit aantal uiteraard variëren. Een inschatting van het aantal aanmeldingen voor re-integratietrajecten wordt jaarlijks in gezamenlijk overleg tussen gemeenten en het Participatiebedrijf bepaald. De opdracht (doel) voor het Participatiebedrijf is om zoveel mogelijk werkzoekenden uit deze groep te begeleiden en te plaatsen op een betaalde baan. Afspraken over de doelgroep met een arbeidsbeperking die geplaatst kan worden op een garantietaan bij een reguliere werkgever, vallen hier ook onder. De doelstelling voor de begroting 2023 is dat circa 50% van de werkzoekenden, die in een re-integratietraject worden opgenomen, uitstroomt naar betaald werk. De afspraken hierover worden jaarlijks nader uitgewerkt en vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst en liggen geheel in lijn met de uitgangspunten uit het meerjaren-kaderprogramma.

4.1 Exploitatierkening programma 'Re-integratie'

(bedragen in Euro)	2023 Begroting	2022 Begroting
Opbrengsten		
Netto omzet	2.282.223	2.173.996
Gemeentelijke bijdragen uitvoeringskosten Wsw	-	-
Overige opbrengsten	401.221	522.226
Totaal opbrengsten	2.683.444	2.696.222
Personeelskosten ambtelijk		
Bruto lonen	1.731.070	1.409.717
Sociale lasten en pensioenpremies	474.033	555.404
Overige kosten	118.899	316.150
Totaal personeelskosten ambtelijk	2.324.001	2.281.271
Overige (bedrijfs-) kosten		
Afschrijvingskosten vaste activa	2.817	8.849
Rente	-	-3.600
Huur gebouwen en overige bedrijfsmiddelen	3.851	1.823
Onderhoudskosten	-	23.345
Kosten energie	-	-
Belastingen en verzekeringen	-	-
Algemene kosten	63.500	95.258
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	70.168	125.675
Doorbelaste kosten	289.276	289.276
Totaal kosten	2.683.444	2.696.222
Exploitatieresultaat	-	-

4.2 Toelichting

Het programma re-integratie werkt met een geheel sluitende begroting voor 2023. Het totaal van de begrote opbrengsten en kosten ligt in lijn met de begroting van het voorgaande jaar. De toename van de personeelskosten wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door autonome loonstijgingen. Deze toename wordt echter geheel gecompenseerd door lagere overige bedrijfskosten.

De belangrijkste inkomsten, circa € 2,3 miljoen, worden verkregen uit de re-integratiedienstverlening voor de aangesloten gemeenten. Jaarlijks worden met de betreffende gemeenten de re-integratiedoelstellingen nader uitgewerkt en vastgelegd in de dienstver-

'Netto omzet'

leningsovereenkomst. Deze dienstverlening omvat de intake, assessments, bemiddeling en plaatsing van met name mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt, waaronder ook statushouders en inwoners met een indicatie banenafspraken.

De dienstverlening voor 'Beschut werk', de nieuwe doelgroep van de Participatiewet, neemt in omvang steeds verder toe. Re-integratie organiseert hiervoor assessments en trajecten gericht op jobcoaching en ontvangt hiervoor een bemiddelingsvergoeding, in totaal € 191.313. Dit bedrag is, ondanks de toename van de doelgroep lager dan de begroting 2022. Dit heeft te maken met een juistere verdeling van de totale bemiddelingsvergoeding over de verschillende programma's, een verdeling die meer overeenkomt met de kosten die elk programma daarvoor maakt.

De dienstverlening 'aanvullend sociaal pakket' komt voort uit de maatregelen die door het Ministerie van SZW zijn aangekondigd om de negatieve gevolgen van de coronacrisis voor de arbeidsmarkt het hoofd te bieden. Het doel van dit pakket, wat bestaat uit maatregelen gericht op re-integratie, is om mensen die nu in onzekerheid zijn geraakt of mogelijk hun baan verliezen de zekerheid te bieden dat zij aanspraak kunnen maken op passende begeleiding naar werk. De middelen die hiervoor zijn vrijgemaakt bedragen op landelijk niveau € 1,4 miljard en worden verdeeld over een periode vier jaar, van 2020 tot en met 2023. In samenwerking met de opdrachtgevende gemeenten zal de dienstverlening hiervoor nader worden ingevuld.

Tot slot is een bedrag van € 95.448 opgenomen voor arbeidsmarkt-gerelateerde projecten. Dit bedrag zal nog nader moeten worden ingevuld in overleg met de deelnemende gemeenten. De ervaring leert dat in aanvulling op de reguliere dienstverlening op onderdelen altijd wel extra diensten worden afgenomen.

Opbrengsten:

(bedragen in Euro)	2023 Begroting	2022 Begroting
Omzet		
Preventie en bemiddeling	2.102.553	2.071.481
Re-integratiedienstverlening IASZ	97.871	96.425
Project Aan de Slag (statushouders)	145.000	177.625
Omzet overig	148.029	53.288
Totaal omzet	2.493.453	2.398.818
Kostprijs omzet	211.230	224.823
Totaal netto omzet	2.282.223	2.173.996
Overige opbrengsten		
Bemiddeling 'Nieuw beschut werk'	191.313	374.220
Dienstverlening 'aanvullend sociaal pakket' Haarlem	114.461	148.006
Arbeidsmarkt gerelateerde projecten	95.448	-
Totaal overige opbrengsten	401.221	522.226
Totaal opbrengsten	2.683.444	2.696.222

Formatie De vaste personele bezetting voor het programma 'Werk' bestaat in 2023 uit 26,7 fte. Dit betreft, naast een enkele medewerker met ondersteunende taken, alleen medewerkers die direct bij de re-integratietrajecten zijn betrokken, zoals assessoren, loopbaanbegeleiders, intercedenten en een arbeidscoach. In aanvulling hierop wordt rekening gehouden met een beperkte inzet van flexibele arbeidskrachten. De kosten van deze flexkrachten, circa € 97.000, zijn niet opgenomen onder de personeelskosten maar verantwoord onder de 'kostprijs omzet'.

4.3 Maatschappelijke impact

Het bedrijfsonderdeel 'Re-integratie' vormt een essentieel onderdeel van Spaarne Werkt, het eigen dienstverlenende re-integratiebedrijf van de aangesloten gemeenten. 'Re-integratie' vervult voor deze gemeenten zowel een rol als opdrachtnemer als strategisch partner op het terrein van re-integratie. Daarnaast is 'Re-integratie' samenwerkingspartner in relatie tot diverse lokale en regionale organisaties in het sociaal domein.

De toegevoegde waarde van het onderdeel 'Re-integratie' is gebaseerd op drie elementen:

- 'Re-integratie' kent de werkzoekenden en heeft ruime ervaring en expertise opgebouwd gericht op de ontwikkeling van werkzoekenden en het bevorderen van uitstroom naar werk.
- 'Re-integratie' beschikt over een groot netwerk van werkgevers als bron van werk en maatschappelijke partners voor het aanbieden van alternatieven voor werk als vrijwilligerswerk en andere vormen van participatie. Re-integratie werkt hiertoe samen met het UWV en IJmond Werkt! in het regionale werkgeversservice punt (WSP).
- Tot slot kent 'Re-integratie' de opdrachtgevers en is zij effectief in het beperken van de gemeentelijke lasten, omdat door uitstroom naar werk het aantal uitkeringen kan worden beperkt.

**Speerpunten
2023**

De belangrijkste opgave voor het programma 'Re-integratie' is om voor de mensen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt en die momenteel nog niet beschikken over vast werk, een betaalde baan te vinden. Het sentiment op de arbeidsmarkt is in een tamelijk kort tijdsbestek omgeslagen van een markt met ruim aanbod naar een krappe arbeidsmarkt, die wordt gekenschetst door een mismatch tussen vraag en aanbod van personeel. Desondanks is het, juist vanwege deze mismatch, erg lastig om ook deze categorie aan werk te helpen. Daarin ligt de opgave voor 'Re-integratie' met de focus vooral op de zogenaamde 'kansberoepen' in de regio. Het gaat dan om beroepen zoals: verkeersregelaar, zorgmedewerker, medewerker thuiszorg, medewerker techniek, koerier pakketdienst of rijwielmonteur. Aan medewerkers die in dergelijke beroepen kunnen worden geplaatst is momenteel veel behoefte. Om de juiste match te kunnen maken stelt 'Re-integratie' de profielen op en richt zij, in samenwerking met werkgevers, leerwerktrajecten in. Zo worden

dit jaar extra middelen ingezet in het kader van de regionale 'doelagenda' om werkgevers actief te benaderen en vormen van samenwerking en leerwerktrajecten op te zetten. 'Re-integratie' speelt hierbij vanuit het regionale werkgeversservicepunt een belangrijke rol. 'Re-integratie' verwacht, in lijn met voorgaande jaren, in 2023 in totaal zo'n 800 tot 900 personen te kunnen bemiddelen.

Partners in de stad 'Re-integratie' neemt, in opdracht van de aangesloten gemeenten, als strategisch partner de regie bij de uitvoering van re-integratietaken voor de klanten die door de gemeenten aan Spaarne Werkt zijn toebedeeld. Dit betekent een intensievere samenwerking met partners in de regio, waaronder diverse maatschappelijk organisaties en re-integratiebedrijven. Hiertoe kunnen zoal gerekend worden 'Bedrijf En Samenleving', Vluchtelingenwerk, 'Haarlem Effect' 'Ecosol Effect' en 'MEE & de Wering'. Afhankelijk van hun expertise en de beschikbare voorzieningen worden zij op re-integratietrajecten ingezet. Dit sluit aan bij de derde met Spaarne Werkt beoogde verandering: het streven naar meer samenwerking met werkgevers en partners in de regio, zodat Spaarne Werkt een compacte netwerkorganisatie wordt met werkplekken voor de meest kwetsbare groepen.

5 Programma 'Jongeren'

Kern-activiteiten Het programma 'Jongeren', georganiseerd binnen het bedrijfsonderdeel 'Perspectief', biedt intensieve leerwerktrajecten voor jongeren tussen 16 en 27 jaar die het reguliere onderwijs niet aankunnen of uitvallen door andere omstandigheden en daardoor geen uitzicht hebben op regulier werk. Onder leiding van ervaren leermeesters en docenten gaan zij toch en direct vanaf de start aan het werk. 'Perspectief' betekent voor deze jongeren een laatste kans om hun leven weer op de rails te krijgen. Hiervoor heeft 'Perspectief' een drietal eigen kleinschalige leerwerkbedrijven ingericht, variërend van restaurants tot een bouwbedrijf, waarmee een brede doelgroep van jongeren kan worden bediend.

5.1 Exploitatierkening programma 'Jongeren'

Exploitatierkening programma 'Jongeren':

(bedragen in Euro)	2023 Begroting	2022 Begroting
Opbrengsten		
Netto omzet	367.800	548.556
Gemeentelijke bijdragen uitvoeringskosten Wsw	-	-
Overige opbrengsten	1.050.134	815.258
Totaal opbrengsten	1.417.934	1.363.814
Personeelskosten ambtelijk		
Bruto lonen	696.648	588.121
Sociale lasten en pensioenpremies	185.360	156.581
Overige kosten	161.251	258.726
Totaal personeelskosten ambtelijk	1.043.259	1.003.429
Overige (bedrijfs-) kosten		
Afschrijvingskosten vaste activa	22.248	19.858
Rente	-	4.000
Huur gebouwen en overige bedrijfsmiddelen	119.500	128.070
Onderhoudskosten	62.350	46.639
Kosten energie	32.100	31.287
Belastingen en verzekeringen	9.650	6.318
Algemene kosten	51.000	46.386
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	296.848	282.558
Doorbelaste kosten	77.827	77.827
Totaal kosten	1.417.934	1.363.814
Exploitatieresultaat	-	-

5.2 Toelichting

De met de leerwerkbedrijven te realiseren 'eigen' netto omzet is niet toereikend om alle bedrijfskosten van 'Perspectief' geheel te dekken. Dit is ook logisch omdat de activiteiten waarmee de omzet wordt gerealiseerd in essentie opleidingstrajecten betreft. Daarbij speelt vooral mee dat de categorie jongeren waar 'Perspectief' zich op richt behoefte hebben aan intensieve begeleiding. Intensief persoonlijk contact met docenten en coaches is de sleutel tot succes bij deze jongeren. Om deze reden zijn er naast eigen omzet overige opbrengsten, zoals onderwijssubsidie, gemeentelijke subsidie en ESF-subsidie nodig om deze werkbedrijven te kunnen exploiteren. De combinatie van de verschillende bronnen van inkomsten stelt 'Perspectief' in staat in 2023 te werken met een sluitende begroting.

'Netto omzet' Met de restaurants 'De Ripper' en de 'De Kloosterkeuken' wordt naar verhouding het grootste deel van de netto omzet gerealiseerd. In aanvulling hierop zijn de activiteiten uitgebreid met cateringservices voor de restaurants van de gemeenten Heemstede en Bloemendaal. De cateringservices sluiten goed aan bij de activiteiten van de restaurants en leveren zodoende ook synergievoordelen op. De afname van de begrote netto omzet met € 181.000 in 2023 wordt vooral verklaard door een structurele aanpassing van het restaurantprogramma. Zo is de openstelling van de restaurants in het weekend en de lunchverstreking beëindigd. De reden hiervoor is dat de organisatie van deze activiteiten met de beschikbare personele capaciteit lastig is en leidt tot hoge kosten en derhalve tot een niet rendabele businesscase:

Opbrengsten:

(bedragen in Euro)	2023 Begroting	2022 Begroting
Omzet		
Omzet restaurants 'De Ripper' en 'De Kloosterkeuken'	450.000	659.344
Omzet catering	90.000	99.932
Omzet bouwbedrijf 'Adriaan'	25.000	25.756
Omzet overig	-	35.525
Totaal omzet	565.000	820.556
Kostprijs omzet	197.200	272.001
Totaal netto omzet	367.800	548.556
Overige opbrengsten		
Onderwijssubsidies en diplomavergoedingen	260.000	420.210
Gemeentelijke subsidies	332.500	380.625
ESF-subsidies	307.634	-
Diverse opbrengsten	150.000	14.423
Totaal overige opbrengsten	1.050.134	815.258
Totaal opbrengsten	1.417.934	1.353.032

Overige Opbrengsten Zoals gezegd, is de 'eigen' netto omzet niet voldoende en zijn aanvullende inkomsten nodig om de volledige exploitatiekosten te dekken. Deze overige opbrengsten bestaan uit een drietal categorieën dit zijn, onderwijssubsidie € 260.000, gemeentelijke subsidie € 332.500 en ESF-subsidie € 307.634. Voor wat betreft de onderwijssubsidies wordt een afname begroot van ruim € 160.000. Deze afname houdt verband met het feit dat de financiering vanuit het onderwijsveld sterk onder druk staat. De betrokken organisaties uit het MBO en VO geven aan steeds minder financiële middelen aan 'Perspectief' beschikbaar te kunnen stellen. Voor de langere termijn is dit een punt van zorg. Naast onderwijs-subsidie en gemeentelijke subsidie wordt de begrote exploitatierekening sluitend gemaakt met ESF-subsidie. Deze ESF-subsidie kan worden gezien als een verlaging van de kosten van een standaard opleidingstraject die leidt tot een verlaging van de gemeentelijke subsidie. Dit is ook verantwoord omdat 'Perspectief' al vele jaren gebruik maakt van ESF-gelden. De werkloosheid onder jongeren in Europa is nog steeds aanzienlijk en de Europese Commissie heeft dit voor de komende jaren ook als speerpunt van het beleid bestempeld. Zo is recentelijk de aanvraag voor het huidige project, wat loopt van 1 februari 2020 tot 1 juli 2022, bij beschikking goedgekeurd.

Formatie 'Perspectief' werkt met een begrote personele bezetting van 11 fte voor 2023, bestaande uit leerwerkmeesters, docenten en ondersteunend personeel. In aanvulling hierop worden ook externe begeleiders van Kenter ingezet. Hiervoor is, bij het onderdeel overige personeelskosten, een bedrag opgenomen van € 112.400.

5.3 Maatschappelijke impact

Succesvol met lastige groep 'Perspectief' zet zich al ruim 20 jaar in voor jongeren van 16 tot 27 jaar met een stapeling van persoonlijke, sociaal maatschappelijke problemen. In samenwerking met onder meer het ROC Nova College, Dunamare Onderwijsgroep, SVOK, het Leerplein en Kenter Jeugdzorg biedt 'Perspectief' aan jongeren maatwerktrajecten gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid en het leren van een vak. Veel jongeren hebben hierdoor in de afgelopen jaren uiteindelijk werk gevonden en een behoorlijk bestaan opgebouwd. De maatschappelijke baten van de investeringen in deze doelgroep jongeren zijn dus groot. De inspanningen van 'Perspectief' zijn succesvol omdat ruim driekwart van de deelnemers uitstroomt naar werk. Door te voorkomen dat jongeren ontsporen, kunnen anderzijds de maatschappelijke kosten aanzienlijk worden beperkt. 'Perspectief' biedt, op structurele basis, minimaal 50 leerlingen een leer- werktraject. Zo'n 42 leerlingen hiervan zullen uiteindelijk hun leer- werktraject met succes kunnen afronden en een geschikte plek op de arbeidsmarkt kunnen verwerven.

... en kansen creëren De investeringen van 'Perspectief' werken niet alleen preventief. Driekwart van de jongeren die deelnemen aan trajecten vinden werk en vaak lukt het deze jongeren ook hun

opleiding af te ronden. Perspectief biedt jongeren de keus tussen een ontwikkelingstraject gericht op het behalen van een startkwalificatie, in nauwe samenwerking met het ROC Nova College, of het verkrijgen van certificaten door leren 'on the job' van functionele vaardigheden waarmee jongeren toch kansen hebben op de arbeidsmarkt. De maatschappelijke waarde van een startkwalificatie is berekend op meer dan € 70.000 per jongere.

Certificeringsprogramma's	Specifieke aandacht heeft 'Perspectief' voor de doelgroep van jongeren die instromen vanuit VSO/Pro-scholen. Voor een deel van deze jongeren geldt dat een volledige mbo-opleiding uiteindelijk niet haalbaar is. 'Perspectief' biedt voor deze jongeren door middel van een certificeringsprogramma mogelijkheden om op alternatieve wijze startkwaliteiten te verzamelen voor participatie in reguliere werkprocessen. 'Perspectief' biedt jongeren niet alleen mogelijkheden om vakinhoudelijk kennis op te doen. In de aangeboden trajecten is vaak ook ruimte voor vakken als Nederlands en rekenen en wordt bovendien voorzien in studie- en loopbaanbegeleiding.
Corona	Juist in deze tijd, waarin het maatschappelijk leven met name voor jongeren wordt beheerst door corona, biedt het leer- werkprogramma van 'Perspectief' houvast, stabiliteit en uitzicht op werk. Een gestructureerd dagprogramma levert voor jongeren minder spanningen op en draagt bij aan hun ontwikkeling.

6 Gemeentelijke bijdragen

In het voorgaande is uitgebreid ingegaan op de inhoudelijke aspecten en de uitvoering van de verschillende programma's van Spaarne Werkt. Op welke wijze dit zich financieel vertaalt in de afzonderlijk bijdragen van de deelnemende gemeenten wordt in dit hoofdstuk uiteengezet. In onderstaand overzicht zijn de gemeentelijke bijdragen per programma en per gemeente weergegeven:

Overzicht gemeentelijke bijdragen per programma en per gemeente:

<u>Programma:</u>	<u>Gemeente:</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>Begroting 2024</u>	<u>Begroting 2025</u>	<u>Begroting 2026</u>
Werk: Uitvoering Wsw	Bloemendaal	721.845	735.123	676.171	641.422	635.833
	Haarlem	14.693.106	14.737.034	14.292.541	14.007.721	13.265.101
	Heemstede	1.234.744	1.271.200	1.197.392	1.115.764	1.012.864
	Zandvoort	558.857	545.164	541.447	526.799	494.087
		17.208.551	17.288.522	16.707.551	16.291.706	15.407.886
Werk: Uitvoering 'Beschut werk'	Bloemendaal	76.902	98.632	125.054	127.185	181.063
	Haarlem	1.794.377	2.169.903	2.376.023	2.670.880	3.000.479
	Heemstede	128.170	197.264	250.108	254.370	284.528
	Zandvoort	76.902	123.290	125.054	152.622	155.197
		2.076.351	2.589.089	2.876.238	3.205.056	3.621.267
Re-integratie:	Bloemendaal	33.749	34.255	34.940	35.639	36.352
	Haarlem	2.157.401	2.206.461	2.227.331	2.247.878	2.263.241
	Heemstede	62.676	63.616	64.888	66.186	67.510
	Zandvoort	239.711	251.001	253.437	255.839	257.667
		2.493.537	2.555.333	2.580.596	2.605.542	2.624.770
Totaal gemeentelijke bijdrage 'Werk & Inkomen'		21.778.439	22.432.944	22.164.385	22.102.305	21.653.923
Jongeren	Leerplein	420.210	332.500	339.150	345.933	352.852
	NOVA-College	380.625	260.000	265.200	270.504	275.914
Totaal bijdragen leer-werktrajecten jongeren		800.835	592.500	604.350	616.437	628.766
Totaal bijdragen programma's		22.579.274	23.025.444	22.768.735	22.718.742	22.282.688

De uitvoering van de Wsw wordt bekostigd uit het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie. Voor 2023 is becijferd dat het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie, welke de gemeenten ontvangen uit het Participatiebudget, op een tekort van € 210.333 na, voor een groot deel toereikend is om de uitvoeringskosten van de Wsw te financieren. Dit is mogelijk omdat een deel van de uitvoeringskosten van de Wsw wordt gecompenseerd met een positief resultaat uit bedrijfsactiviteiten.

Met betrekking tot de uitvoering van 'Beschut werk' ligt dit genuanceerder. De loonkosten-subsidie, die werkgevers voor deze doelgroep ontvangen en die is vastgesteld met behulp van een objectieve loonwaardebepaling, is niet toereikend om de totale uitvoeringskosten te dekken. Dus naast deze loonkostensubsidies zullen gemeenten een deel van de kosten

aanvullend moeten financieren om te komen tot een financieel sluitend programma. In de meeste gevallen zullen gemeenten zowel de loonkostensubsidie als de aanvullende financiering onttrekken uit de gebundelde uitkering (BUIG) van het Rijk voor het bekostigen van uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en loonkostensubsidies. De bedragen die in bovenstaande tabel per gemeente zijn berekend bestaan dus deels uit loonkostensubsidie en deels uit aanvullende financiering, rekening houdend met het aantal kandidaten dat voor de betreffende gemeente wordt verwacht.

Zoals eerder aangehaald is de financieringsmethodiek van 'Beschut werk' door het Ministerie recentelijk herzien en zal de begeleidingsvergoeding worden afgerekend op basis van gerealiseerde werkplekken. Of dit voor gemeenten gaat leiden tot een structureel kosten-dekkende uitvoering van 'Beschut werk' valt nog te betwijfelen.

De bijdragen van gemeenten voor het programma re-integratie zijn ontleend aan de afspraken over de re-integratiedienstverlening van Spaarne Werkt met aan de deelnemende gemeente, zoals opgenomen in de eindrapportage Spaarne Werkt. Het streven is om in samenspraak met de gemeenten de inhoud en samenstelling van de dienstverlening meerjarig vast te leggen. Dit bevordert een meer doelgerichte en doelmatige uitvoering van dit programma.

De begrote bijdrage voor het programma Jongeren is gebaseerd op de bijdrage vanuit het Leerplein, in opdracht van de daarin participerende gemeenten, en de onderwijssubsidie van het Nova College.

De optelling van alle bijdragen van gemeenten aan de verschillende programma's van Spaarne Werkt resulteert in het onderstaande totaalbedragen per jaar:

Totaal gemeentelijke bijdrage 'Werk & Inkomen' per gemeente:

	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bloemendaal	868.010	836.165	804.245	853.248
Haarlem	19.113.399	18.895.895	18.926.480	18.528.820
Heemstede	1.532.081	1.512.388	1.436.320	1.364.902
Zandvoort	919.455	919.938	935.260	906.952
Totaal gemeentelijke bijdrage 'Werk & Inkomen'	22.432.944	22.164.385	22.102.305	21.653.923

7 Risicoparagraaf

7.1 Risico's en maatregelen ter beperking van risico's

De hiervoor inhoudelijk toegelichte begroting 2023 is gebaseerd op vooronderstellingen ten aanzien van zowel interne als externe factoren. Voor zover dat binnen de mogelijkheden van Spaarne Werkt ligt wordt uiteraard getracht om te waarborgen dat deze vooronderstellingen ook daadwerkelijk realiteit worden. Echter, met name op de externe factoren, heeft Spaarne Werkt geen invloed. In het navolgende worden daarom de belangrijkste risico's benoemd, waarbij tevens wordt aangegeven of en zo ja hoe Spaarne Werkt tracht deze risico's te beperken en te beheersen.

Economische ontwikkeling en corona Ten tijde van het opstellen van deze begroting worden de samenleving en de economie nog in sterke mate bepaald door de coronacrisis, met alle consequenties van dien. Er is inmiddels sprake van fors toenemende inflatie wat mogelijk kan leiden tot een toename van de kosten. Wij gaan er voor deze begroting echter vanuit dat, in het licht van alle maatregelen die thans worden genomen, de economische situatie zich in 2023 zal herstellen naar meer normale omstandigheden en dat Spaarne Werkt haar bedrijfsactiviteiten op reguliere wijze kan voorzetten. Het is echter zeer goed mogelijk dat de nadelige effecten van de coronacrisis dan wel de inflatie langer aanhouden en dat de economische omstandigheden minder gunstig zijn dan waarvan in deze begroting wordt uitgegaan. Dit houdt een risico in voor deze begroting. In welke mate zich dit risico zal voordoen en wat hiervan de financiële effecten op de exploitatierekening zullen zijn is op dit moment niet goed te voorspellen. Dit risico wordt echter gematigd doordat een deel van de bedrijfsactiviteiten, los van de coronasituatie, kan worden voortgezet. Daarnaast kan naar verwachting, gebruik worden gemaakt van steunprogramma's van het Rijk, zoals de specifieke steunmaatregelen voor de SW-sector, die ook in de afgelopen periode door het ministerie genomen. Voor zover dit risico niet kan worden beperkt zullen uitgaven zoveel als mogelijk worden gereduceerd of zal uiteindelijk gebruik moeten worden gemaakt van aanvullende gemeentelijke bijdragen.

Politieke ontwikkelingen Voor Spaarne Werkt is van groot belang hoe het politieke landschap zich de komende periode zal ontwikkelen en welke beleidskeuzes zullen worden gemaakt. Met name de ontwikkelingen rond de Participatiewet en de hieraan gerelateerde regelgeving hebben een grote invloed op de bedrijfsvoering van Spaarne Werkt. Zo zijn de effecten van de in 2015 ingevoerde Participatiewet door de Tweede Kamer onderzocht en zijn er initiatieven om te komen tot een meer inclusieve arbeidsmarkt. Hoewel de tendens gaat naar een toenemende steun en ontwikkeling van Participatiebedrijven kunnen de beleidskeuzes ook negatieve implicaties hebben. Zo zijn de bezuinigingen op het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie inmiddels voorbij maar de hoogte van het toe te kennen budget blijft de komende periode ongewis. Voor zover bekend is hiermee, bij het opstellen van de begroting 2023, rekening gehouden. Indien de beleidskeuzes ertoe zullen leiden dat de

Integratie-uitkering Participatie verder zal worden verlaagd, dan heeft dit uiteraard negatieve consequenties voor het financiële resultaat.

Loonkosten Wsw	<p>Binnen Spaarne Werkt maakt de uitvoering van de Wsw nog steeds het grootste deel uit van het totaal van de bedrijfsactiviteiten. Voor de berekening van de loonkosten van de Wsw-populatie zijn aannames gedaan ten aanzien van de loonkostenstijging en het te verkrijgen Lage inkomensvoordeel (LIV). Indien in een later stadium de werkelijk gemaakte cao-afspraken of de regelgeving voor het LIV afwijken van deze aannames, bestaat het risico dat deze loonkostenstijging hoger uitvalt. Gezien het grote aandeel van de loonkosten Wsw in de totale begroting van Spaarne Werkt, zal een dergelijke afwijking moeilijk opgevangen kunnen worden binnen de kaders van de begroting. Dit kan een substantiële invloed hebben op de exploitatierekening, omdat deze kostenstijging door Spaarne Werkt ook niet beïnvloedbaar is. Zo resulteert een loonstijging van bijvoorbeeld 1% boven de begroting al in een bedrag van ongeveer € 160.000 aan kostenoverschrijding op de begroting. De kans dat een dergelijke situatie zich voordoet achten wij echter klein. Daar staat tegenover dat de indexering van de Wsw-lonen over het algemeen wordt gecompenseerd in een bijstelling van het toe te kennen Rijksbudget waardoor het financieel effect op de exploitatierekening beperkt blijft.</p>
Integratie-uitkering-Participatie	<p>In deze begroting zijn de bedragen opgenomen voor het Wsw-deel uit de Integratie-uitkering Participatie. Deze bedragen zijn ontleend uit de meest recente gemeente-circulaire 2021 en gebruikt om de aanvullende bijdragen in de uitvoeringskosten van de Wsw per gemeente te berekenen. Wij gaan er vanuit, en zo blijkt dat ook uit de ervaringscijfers, dat de Integratie-uitkering Participatie jaarlijks steeds in positieve zin wordt bijgesteld. Een positieve bijstelling is echter geen garantie en kan op enig moment ook negatief uitpakken. De definitieve bedragen voor 2023 zullen echter eerst in mei van dit jaar bekend worden gemaakt. Mogelijk negatieve afwijkingen op de bedragen zoals deze in de begroting zijn opgenomen vormen een risico voor de begroting. Tekorten zullen derhalve met aanvullende bijdragen van de gemeente moeten worden gecompenseerd.</p>
‘Beschut werk’	<p>In de begroting 2023 is uitgegaan van gemiddeld 71,5 fte ‘Beschut werk’. Omdat de uitvoering van ‘Beschut werk’ momenteel fors verliesgevend is dient additionele financiering van de gemeenten te worden ingezet om te komen tot een kostendekkende exploitatie. Het risico bestaat dat het tekort groter wordt dan het tekort wat in de voorliggende begroting is becijferd. Dit kan zich voordoen als de instroom van het aantal cliënten ‘Beschut werk’ hoger is dan waarvan in deze begroting wordt uitgegaan of indien de in paragraaf 3.3.2 genoemde ontwikkelopgave niet of in mindere mate haalbaar blijkt. Dit risico is reëel omdat niet alleen gemeenten maar ook cliënten zelf een advies kunnen aanvragen bij het UWV en gemeenten gehouden zijn, voor zover de taakstelling van het Ministerie nog niet is gerealiseerd, cliënten een werkplek aan te bieden. Een hierdoor ontstaan structureel tekort is door Spaarne Werkt niet op te vangen binnen deze begroting en zal in dit geval met aanvullende financiële middelen van de betrokken gemeenten moeten worden af-</p>

gedekt. Om het tekort zo veel als mogelijk te beperken is, in samenwerking met de deelnemende gemeenten, een ontwikkelopgave gedefinieerd. Deze ontwikkelopgave wordt de komende periode nader geconcretiseerd in een plan van aanpak met maatregelen om het tekort te beperken. De financiële ontwikkelingen rond 'Beschut werk' zullen ook nauwgezet worden gemonitord.

Onderhoudskosten	Voor het onderhoud aan bedrijfspanden en installaties is een meerjarenonderhoudsprognose opgesteld. De jaarlijkse onderhoudskosten die in de begroting worden opgenomen zijn hiervan afgeleid. Uit deze meerjarenonderhoudsprognose blijkt dat de hoogte van de uitgaven voor onderhoud per jaar aanzienlijk kan verschillen. Gezien het feit dat de onderhoudskosten een substantieel deel uitmaken van de begroting, dat hiervoor geen voorziening is opgenomen en dat niet altijd mogelijk is het exacte moment van deze uitgaven te voorspellen, houdt dit een, zei het beperkt, risico in voor de begroting.
Uitval kritische ICT-systemen	Het risico op schade door een cyberaanval of hack is reëel, blijkende uit de jaarlijkse informatie van het Nationaal Cyber Security Centrum en ook uit recente berichtgeving omtrent dit onderwerp. Bij een cyberaanval is sprake van ICT-voorzieningen die normaliter afdoende zijn maar kortdurend en herstelbaar worden verstoord. Een dergelijke verstoring kan bijvoorbeeld bestaan uit een gijzeling van data, wijziging of vernietiging ervan, of diefstal van privacygevoelige informatie. Een incident van enige omvang brengt schade met zich mee in de vorm van mogelijke kosten van specialisten om de schade te herstellen en kosten van forensisch onderzoek om vast te stellen wat er precies is gebeurd. De omvang van een dergelijke schade is vooraf niet goed in te schatten, maar de bedragen kunnen zeer fors zijn. Als maatregel geeft Spaarne Werkt uitvoering aan het strategisch informatiebeveiligingsbeleid en zijn er uiteenlopende voorzieningen getroffen als firewalls, virus-scanners, spamfilters etc. In aanvulling daarop worden periodieke audits uitgevoerd.
Rentelasten	De liquiditeitsbehoefte wordt momenteel deels afgedekt met rekening-courantkrediet van de BNG. Het rentetarief dat momenteel wordt berekend op rekening-courantkrediet staat historisch gezien op een bijzonder laag niveau. Mogelijke rentestijgingen, mede als gevolg van toenemende inflatie, zullen dan ook direct invloed hebben op de hoogte van de rentelasten. Daarnaast zal in 2023, conform het met banken overeengekomen aflossings-schema, een deel van de langlopende leningen worden afgelost. De financieringsbehoefte die hierdoor ontstaat zal zoveel als mogelijk worden opgevangen met de vrijkomende cashflow. In het geval dit niet mogelijk is wordt deze financieringsbehoefte afgedekt met het beschikbare rekening-courantkrediet. Het totaalbedrag van het dan gebruikte rekening-courantkrediet zal hierdoor mogelijk stijgen. Het risico dat de rentelasten door een stijging van de kortlopende rentetarieven zullen toenemen wordt hierdoor groter. Wij achten dit risico voor de begroting klein omdat de liquiditeitspositie, uiteraard afhankelijk van de financiële resultaten, verder verbetert, waardoor het beslag op het rekening-courantkrediet eerder afneemt.

Kringloop en kledingsorteren	<p>Voor de kringloopactiviteiten van de ‘Snuffelmug’ wordt in 2023 een omzet verwacht van € 1.414.000. In het voorgaande is aangegeven dat de geplande herontwikkeling van het Belcanto-terrein een aandachtspunt is, wat mogelijk nadelige invloed kan hebben op de begrote winkelomzet van de ‘Snuffelmug’. Navraag leert dat de start van de bouw van het deel Schalkwijk-Midden, waar de ‘Snuffelmug’ is gevestigd, gepland staat voor medio 2023. Dit betekent dat deze locatie wordt gesloopt en dat de ‘Snuffelmug’ haar bedrijfsactiviteiten op deze locatie zal moeten ontmantelen. Indien de afzet hierdoor tijdelijk wegvalt of verminderd heeft dat een substantiële invloed op de exploitatierekening. Er wordt getracht dit risico te beperken door tijdig vervangende bedrijfsruimte te vinden en te onderzoeken welke alternatieven er zijn voor het elders onderbrengen van deze bedrijfsactiviteiten.</p>
ESF-subsidie programma ‘Jongeren’	<p>In de begroting voor het programma ‘Jongeren’ is rekening gehouden met een bedrag van € 307.634 ESF-subsidie. Hierbij is de gerechtvaardigde veronderstelling dat de ESF-programma’s, gericht op het voorkomen van jongerenwerkeloosheid, de komende jaren worden gecontinueerd en dat er ESF-subsidie voor het programma ‘Jongeren’ beschikbaar wordt gesteld. De mogelijkheid bestaat echter dat ESF-programma’s niet of in mindere mate worden voortgezet. Dit vormt een risico voor de begroting van het programma ‘Jongeren’ omdat een deel van de financiering, die nodig is voor een sluitende exploitatie, wegvalt. In dit geval zullen stakeholders van ‘Perspectief’ worden gevraagd aanvullende financiering beschikbaar te stellen</p>
Overig	<p>Naast de hiervoor genoemde risico’s wijzen wij volledigheidshalve op de onderstaande overige categorieën risico’s die zich voor kunnen doen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onzekerheden en wijzigingen van de (sociale) wetgeving • Bedrijfsschade als gevolg van calamiteiten zoals bijvoorbeeld het coronavirus • Claims van derden waaronder afnemers • Onjuiste toepassing van de sociale-, fiscale- wet- en regelgeving

7.2 Geprognosticeerde balans en weerstandsvermogen

Het begrote verloop van de balansposities is onderstaand weergegeven met behulp van een geprognosticeerde balans in meerjarenperspectief:

Geprognosticeerde balans:

(bedragen in Euro)	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
	Begroting	MJR	MJR	MJR
Activa:				
Materiële vaste activa	7.884.122	7.902.351	7.816.455	7.407.802
Financiële vaste activa	1	1	1	1
Voorraden	553.784	528.784	503.784	478.784
Uitzettingen met looptijd < 1 jr	2.013.736	1.913.050	1.817.397	1.726.527
Liquide middelen	25.295	25.295	25.295	25.295
Overlopende activa	242.693	237.693	232.693	222.693
Totaal activa	10.719.632	10.607.174	10.395.625	9.861.103
Passiva:				
Algemene reserve	6.331.456	6.331.456	6.331.456	6.331.456
Resultaat na bestemming	-	-	-	-
Eigen vermogen	6.331.456	6.331.456	6.331.456	6.331.456
Voorzieningen	-	-	-	-
Vaste schulden met looptijd > 1 jr	554.115	379.115	204.115	29.115
Viottende schulden met looptijd < 1 jr	3.043.569	3.156.111	3.169.562	2.860.039
Overlopende passiva	790.492	740.492	690.492	640.492
Totaal passiva	10.719.632	10.607.174	10.395.625	9.861.103

De totale waarde van de activa en passiva zal de komende jaren verder afnemen (verkorting van de balans) met name als gevolg van de afschrijvingen op gebouwen en installaties. De boekwaarde van de materiële vaste activa neemt hierdoor af. Daarnaast is de afnemende bedrijfsomvang, als gevolg van de krimpende Wsw-populatie, een factor die van belang is. De jaarlijkse aflossing van de langlopende lening, conform het met de BNG overeengekomen aflossingsschema, loopt hiermee in de pas.

Het financiële beleid is er op gericht, zie in het navolgende ook de toelichting op de solvabiliteit, om het weestandvermogen op peil te houden. Dit wordt gerealiseerd met de stellige intentie om jaarlijks een volledig sluitende begroting op te stellen en de opgebouwde reserves zo veel als mogelijk niet aan te spreken.

Kengetallen In de onderstaande tabel zijn de kengetallen opgenomen die een indicatie geven van het weerstandsvermogen van Spaarne Werkt:

Kengetallen:

(bedragen in Euro)	2023	2024	2025	2026
Schuldquote	-2.106.452	-2.099.680	-1.988.784	-1.555.131
Solvabiliteit	59,1%	59,7%	60,9%	64,2%
Structurele exploitatieruimte	nihil	nihil	nihil	nihil
EMU-saldo	-689.043	6.771	110.896	433.653
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Ter toelichting op de kengetallen:

- De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen; -/- schuld en +/- overschot.
- De solvabiliteit geeft een indicatie van de mate waarin Spaarne Werkt in staat is om aan haar verplichtingen op de lange termijn te voldoen. Het bestuur van Spaarne Werkt heeft eerder besloten dat de solvabiliteit niet beneden de 30 procent mag dalen. Een goede solvabiliteit is, zeker in het licht van de huidige omstandigheden, van essentieel belang om mogelijke tegenvallers te kunnen opvangen. De verwachting is dat vanwege de verkorting van de balans en een naar verwachting gelijkblijvende algemene reserve, de solvabiliteit de komende jaren verder zal toenemen.
- De structurele exploitatieruimte geeft aan welke structurele ruimte Spaarne Werkt heeft om de eigen lasten te betalen. De begroting 2023 laat zien dat de baten en las-

ten geheel met elkaar in evenwicht zijn maar dat de exploitatierekening derhalve ook geen overschot laat zien om financiële tegenvallers op te vangen.

- Het EMU-saldo wordt berekend door jaar op jaar de som van de mutaties van de vaste en vlottende financiële activa te verminderen met de som van de mutaties van de vaste en vlottende schuld.

Bijlage I: reserves, voorzieningen & geldleningen

Reserves:

Boekwaarde algemene reserve per 31-12-2021		<u><u>6.331.456</u></u>
Dotaties (+)	Begroting 2022	-
	Begroting 2023	-
Ontrekkingen (-)	Begroting 2022	-
	Begroting 2023	-
Boekwaarde algemene reserve per 31-12-2023		<u><u>6.331.456</u></u>

Staat van geldleningen met een looptijd van langer dan één jaar:

Jaar lening	2.006
Looptijd in jaren	20
Restant looptijd in jaren	3
Rente percentage	4,32%
Oorspronkelijk bedrag lening	3.500.000
Rentebedrag 2023	25.704
Boekwaarde per 31-12-2022	<u><u>700.000</u></u>
Opname in 2023 (+)	-
Aflossing in 2023 (-)	175.000
Boekwaarde per 31-12-2023	<u><u>525.000</u></u>

Bijlage II: investeringen

Na een reeks van jaren waarin de investeringen op een betrekkelijk laag niveau lagen, zullen in 2023 meer investeringen noodzakelijk zijn. De meest in het oog springende investering is het vervangen van de dakbedekking van het pand in Cruquius, de hoofdvesting van Spaarne Werkt. Het vervangen van de dakbedekking zal gefaseerd over de jaren 2023, 2024 en 2025 worden uitgevoerd voor in totaal naar schatting € 1.250.000. Voor 2023 is in de investeringsbegroting een eerste termijn van € 543.000 opgenomen. Deze investering is noodzakelijk omdat het reguliere onderhoud niet langer voldoende is om de vereiste kwaliteit van het dak in stand te houden. De huidige dakbedekking ligt er al langer dan 23 jaar op, terwijl technisch gezien, in het algemeen een termijn voor de vervanging gehanteerd wordt van zo'n 15 tot 20 jaar. Door middel van een adequaat onderhoudsprogramma heeft Spaarne Werkt deze vervangingstermijn kunnen uitstellen, maar dat is niet langer mogelijk.

Een andere investering van substantiële omvang wordt ingegeven door de ontwikkelingen om en rond de energietransitie. Dit betreft een investering van begroot € 300.000 voor het installeren van laadpalen voor auto's, brommers en fietsen, de bijkomende aanpassing van de elektriciteitsinstallatie en het aanleggen van een installatie voor de opwekking van (eigen) elektriciteit. Gezien de verdergaande ontwikkelingen op dit vlak zal Spaarne Werkt, niet alleen voor het eigen bedrijfsmaterieel, maar ook voor de voertuigen van medewerkers en bezoekers oplaadfaciliteiten moeten aanbieden voor het opladen van deze voertuigen. Dit project is erop gericht dat niet alleen de noodzakelijk voorzieningen hiervoor worden ingericht maar dat tevens gekeken wordt naar de opwekking van eigen (zonne-) energie. Voor zover de investering de opwekking van eigen energie betreft, dus los van de noodzakelijke faciliteiten voor het opladen van voertuigen, zal deze investering per definitie financieel rendabel moeten zijn zodat deze investering zichzelf terugverdient. Spaarne Werkt voorziet met deze investering niet alleen in de noodzakelijk faciliteiten maar draagt hiermee ook bij aan een meer duurzame samenleving.

De overige investeringen die in 2023 zijn opgenomen betreffen hoofdzakelijk reguliere vervangingsinvesteringen. In het onderstaande overzicht zijn alle investeringen voor 2023 aangegeven:

Investerings 2023:

Categorie	Kostenplaats	Soort investering	Afschrijvings-termijn	Bedrag investering
(bedragen in Euro)		(A) ARBO, veiligheid en milieu (D) Duurzaamheid en energietransitie (R) rentabiliteit (U) uitbreiding (V) vervanging		
Gebouwen en terreinen:				
Vervangen dakbedekking pand Cruquius	Huisvesting	V	5	543.262
Entreehal en receptie Cruquius (restylen)	Huisvesting	V	5	120.000
Warmtewerende folie pand Cruquius	Huisvesting	D	5	40.000
Energiebesparende maatregelen (EED-inspectie)	Huisvesting	D	5	50.000
Infrastructuur laadpalen en opwekking elektriciteit	Huisvesting	R	7	300.000
Overige gebouwgebonden investeringen pand Cruquius	Huisvesting	V	5	18.778
Verbouwing restaurant 'De Kloosterkeuken'	Restaurant de Kloosterkeuken	V	5	50.000
Totaal gebouwen en terreinen:				1.122.040
Vervoermiddelen:				
Bedrijfswagen	Huisvesting	V	5	37.500
Bedrijfswagen	Businesspost	V	5	30.000
Bedrijfswagen's	Groen	V	5	90.000
Bedrijfswagen	Unit Detacheren	V	5	42.000
Bedrijfswagen	Schoonmaak	V	5	15.000
Bromfietsen en fietsen	Restaurant de Kloosterkeuken	V	5	18.000
Totaal vervoermiddelen:				232.500
Machines, apparaten & installaties:				
<u>Machines & installaties:</u>				
Beweegbare tafels	Beschut werk	R	5	10.000
Werkmateriaal en gereedschappen	Groen	V	5	25.000
Kleine machines	Groen	V	5	40.000
Schrobzuigmachine	Schoonmaak	V	5	5.000
Totaal machines & installaties:				80.000
<u>Hardware & software:</u>				
Kantoorautomatisering	ICT	V/R	4	45.000
Totaal hardware & software:				45.000
Totaal machines, apparaten & installaties:				125.000
Totaal investeringen				1.479.540

Bijlage III: meerjarenoverzicht

In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van de programmarekening in meerjarenperspectief weergegeven.

Programmarekening 2023 - 2026 meerjarenraming:

(bedragen in Euro)	2023 Begroting	2024 Mjr	2025 Mjr	2026 Mjr
Opbrengsten				
Netto omzet	12.659.673	12.550.424	12.400.736	12.227.631
Gemeentelijke bijdragen uitvoeringskosten Wsw	17.288.522	16.707.551	16.291.706	15.407.886
Overige opbrengsten	3.849.133	4.135.154	4.453.984	4.861.388
Totaal opbrengsten	33.797.327	33.393.129	33.146.426	32.496.904
Personeelskosten Wsw				
Bruto lonen	13.662.622	13.153.441	12.783.834	12.015.963
Sociale lasten en pensioenpremies	3.697.969	3.558.370	3.387.716	3.184.230
Overige kosten	792.068	755.626	713.073	664.233
Totaal personeelskosten Wsw	18.152.658	17.467.437	16.884.623	15.864.426
Personeelskosten 'Beschut werk'				
Bruto lonen	1.622.951	1.801.338	2.006.548	2.266.236
Sociale lasten en pensioenpremies	537.702	596.607	664.324	750.024
Overige kosten	73.162	81.401	90.631	102.313
Totaal personeelskosten 'Beschut werk'	2.233.815	2.479.346	2.761.503	3.118.574
Personeelskosten ambtelijk				
Bruto lonen	6.588.847	6.518.832	6.443.381	6.362.304
Sociale lasten en pensioenpremies	1.798.480	1.779.179	1.758.387	1.736.052
Overige kosten	675.934	670.509	664.598	658.181
Totaal personeelskosten ambtelijk	9.063.260	8.968.520	8.866.366	8.756.537
Overige (bedrijfs-) kosten				
Afschrijvingskosten vaste activa	827.758	943.435	1.089.698	1.201.801
Rente	65.704	75.704	85.704	95.704
Huur gebouwen en overige bedrijfsmiddelen	593.851	605.728	617.843	630.199
Onderhoudskosten	988.350	974.557	955.988	932.648
Kosten energie	618.225	618.004	617.979	618.153
Belastingen en verzekeringen	370.713	376.389	382.142	388.016
Algemene kosten	882.993	884.010	884.581	890.846
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	4.347.594	4.477.827	4.633.935	4.757.367
Doorbelaste kosten	-0	-0	-0	-0
Totaal kosten	33.797.327	33.393.130	33.146.426	32.496.904
Exploitatieresultaat	-	-	-	-

Bijlage IV: programmabegroting uitgesplitst

In het navolgende overzicht is een uitsplitsing gemaakt van de programmarekening naar overhead en directe kosten conform de richtlijnen van het Besluit begroting en verantwoording.

Programmarekening 2023:

(bedragen in Euro)	Totaal	Programma Werk	Programma Re-integratie	Programma Jongeren	Overhead
Opbrengsten					
Netto omzet	12.659.673	10.009.650	2.282.223	367.800	-
Gemeentelijke bijdragen uitvoeringskosten Wsw	17.288.522	17.288.522	-	-	-
Overige opbrengsten	3.849.133	2.397.777	401.221	1.050.134	-
Totaal opbrengsten	33.797.327	29.695.948	2.683.444	1.417.934	-
Personeelskosten Wsw					
Bruto lonen	13.662.622	13.662.622	-	-	-
Sociale lasten en pensioenpremies	3.697.969	3.697.969	-	-	-
Overige kosten	792.068	792.068	-	-	-
Totaal personeelskosten Wsw	18.152.658	18.152.658	-	-	-
Personeelskosten 'Beschut werk'					
Bruto lonen	1.622.951	1.622.951	-	-	-
Sociale lasten en pensioenpremies	537.702	537.702	-	-	-
Overige kosten	73.162	73.162	-	-	-
Totaal personeelskosten 'Beschut werk'	2.233.815	2.233.815	-	-	-
Personeelskosten ambtelijke medewerkers					
Bruto lonen	6.588.847	3.328.903	1.557.963	626.984	1.074.998
Sociale lasten en pensioenpremies	1.798.480	911.269	426.629	166.824	293.757
Overige kosten	675.934	316.627	107.009	145.125	107.172
Totaal personeelskosten ambtelijke medewerkers	9.063.260	4.556.800	2.091.601	938.933	1.475.926
Overige (bedrijfs-) kosten					
Afschrijvingskosten vaste activa	827.758	722.424	2.535	20.024	82.776
Rente	65.704	65.704	-	-	-
Huur gebouwen en overige bedrijfsmiddelen	593.851	423.450	3.466	107.550	59.385
Onderhoudskosten	988.350	879.700	-	59.233	49.418
Kosten energie	618.225	527.513	-	28.890	61.823
Belastingen en verzekeringen	370.713	324.957	-	8.685	37.071
Algemene kosten	882.993	576.369	47.625	38.250	220.748
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	4.347.594	3.520.117	53.626	262.631	511.220
Doorbelaste kosten	-0	-367.103	289.276	77.827	-
Totaal kosten	33.797.327	28.096.287	2.434.502	1.279.391	1.987.146
Exploitatieresultaat	-	1.599.661	248.942	138.543	-1.987.146